SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVII. 3236 SO. HALSTED STREET Ill. Penktadienis Gruodžio-Dec. 12 d., 1930 m. KAINA 5 CENTAI. No. 50

Susirinko Lenkijos Naujas Parlamentas

Senatas Nubalsavo 118 Milijonu Valdiškiems Darbams

Bet nurodo kaip turi but sunaudoti

WASHINGTON, D. C., gr. 11. — Šiandien didžiuma balsų tapo perleistas bilius senate paskiriant 118 milijonų dolerių viešiems darbams, kad sumažinus bedarbę. Praleidimui šio biliaus daugiausia pasidarbavo senatorius J. I. Robinson, Wm. E. Borah ir G. W. Norris.

Numatoma, kad skirtoji suma bus suvartota maž daug taip: $80,000,000 paskolinti įvairioms valstijoms del taisymo ir pravedimo naujų vieškelių, su pastaba, kad viršminėta suma butų grąžinta valstybės iždui atgal, bėgyje penkių metų; $22,000,0000 kariuomenės inžinieriams, del pagerinimo įvairių prieplaukų, pravedimo geresnių susisiekimų upėmis; $3,000,000 kariuomenės inžinieriams, kontroliavimui potvinių ant Mississippi upės; $3,000,000 agrikulturos departamentui, pravedimui geresnių susisiekimų per miškus ir $1,500,000 tautiško parko (National Park) pagražinimui, bet pravedimui nekurių kelių. Tikimąsi, kad iš skirtų pinigų ir Illinois valstija gaus $1,200,000 praplėtimui vandens kelių.

Sulig senato sprendimo, skirti bedarbės pagelbai pinigai, turi buti suvartoti tarpe vasario 1 ir birželio 30, 1931.

Musų draugai Valstiečiai-Liaudininkai stiprėja

"Lietuvos Žinios" bus padidintos

Kad Lietuvos liaudis yra linkus prie demokratijos, tą faktą patvirtina tik ką atėjęs iš Kauno valstiečių liaudininkų laikraštis "Lietuvos Žinios." Štai kas jose sakoma.

"Galutinai nusistatyta nuo Naujų Metų "Liet. Žinias" leisti kasdien 6 puslapių. Jau gruodžio mėnesį jos pradės dažniau išeiti 6 puslapių. Be to, "Liet. Žinios" bus patobulintos.'

Augimas bei tobulėjimas laikraščio, reiškia tvirtėjimą organizacijos. Lietuvos liaudis numato, kad šviesesnę ateitį tik valstiečiai liaudininkai gali jai suteikti. Kurie yra tikri Lietuvos patrijotai, bei darbininkų ir jų tiesų užtarėjai. Jie neprisidengia kokiais apgaulingais obalsiais kaip daro klerikalai, komunistai ir kt., bet savo darbus jie įrodo faktais, ką Lietuvos liaudis jau daug kartų turėjo progos patirti.

Tad mes sandariečiai linkime savo draugams, vienminčiams laimingo pasisekimo.

Ukrainiečių Kankinimas Lenkijoj

Ambasadoriui Varšuvoj pavesta padaryti tuo reikalu raportas.

Darbiečių atstavai Žemuosiuose Rumuose paklausė, ar vyriausybė dėmesį atkreipė į tai, kaip ukrainiečių mažuma yra traktuojama Lenkijoje. Ten ukrainiečiai buvo kavalerija apleisti, daug žmonių buvo užmušta, kooperatyviniai sandėliai ir sankrovos išdraskyti, o turtingos bibliotekos pelenais paverstos. Atstovai dar paklausė, ar vyriausybė, kaipo tautinių mažumų sutartį pasirašiusi valstybė, darys žygių prie Tautų Sąjungos. Užsienių reikalų vice-ministeris Daltonas atsakė, kad vyriausybės dėmesį atkreipė ir kad ambasadoriui Varšuvoj pavesta padaryti raportą tuo reikalu.

Radio gelbsti policijai gaudyti piktadarius

CHICAGO, Ill. — Sulig pareiškimo einančio policijos komisionieriaus pareigas Alcook, radio aparatai policijos patrulių automobiliuose yra didelė pagelba gaudimui piktadarių. Nes kadangi per radio greičiau galima pranešti negu telefonu, tad piktadariams sunkiau pabėgti, o policininkams pasiseką greičiau areštuoti. Čia parodoma daviniai kaip tų aparatų pagelba progresuojama gaudymas įvairių niekšų:

	Praneš.	Areš.
Rugp. m.	802	71
Rugs. m.	2905	488
Spalių m.	5269	944
Lapkr. m.	8099	1121

Komisijonierius Alcook davė prašymą, kad gavus dar $20,000 platinimui ir tobulinimui radio aparatų patrulių automobiliuose.

300 žuvo, paskendus garlaiviui

HANKOW. — Trįs šimtai asmenų ir įgula žuvo paskendus garlaiviui Sientao. Kadangi laivas turėjo perdaug žmonių, sulig savo didžio, pakliuvus į milžiniškas audras, kurios siautė tarpe Hankow ir Changsha, pametė kontrolę ir bangų tapo nugramzdytas į dugną. Iš buvusių ant laivo išsigelbėjo tik 5 asmenys.

Scena laike patarnautojų lenktynių Paryžiuje. Kiekvienas laiko ant tocos po bonką ir tris stiklus. Kontestantams skaitoma netik skubus bėgimas, bet ir tiesus laikymas.

GRIAUT LENGVIAU, NEGU TVERT

Griaut Lengviau, Negu Tvert

Savaitė laiko atgal, Fancuzijos Senatas, 8 balsų didžiuma, sugriovė Tardieu kabinetą, bet kito nepajiegia sutverti. Tas parodo, kad griauti lengviau, negu statyti naują. Tardieu tapo pastatytas ir visą laiką rememas per Poincare. Bet naujo kabineto sudarymui, francuzai vėliai šaukiasi prie jo.

Nors Poincare jiems sako, kad nėra skirtumo, ar jis pats bus kabineto prieky ar jojo reiamas žmogus. Bet visgi jie daugiau tikisi nuo Poincare, negu Tardieu.

Taipgi, politiniuose rateliuose reiškiasi mintis, kad Briandas galėtų sudaryti kabinetą, tačiaus yra abejonių, kad jis galėtų gauti pasitikėjimą.

Šarkis kumščiuosis su Šmelingu

BOSTON, grud. 11. — Jack Sharkey-Žukauskas. Amerikos sunkaus svorio kumštinių čampionas šiandien per savo manadžerį Johny Buckley, sutiko kumščiuotis už pasaulinį čampionatą su vokiečių Max Šmeling.

Sutikimas tapo padarytas konferuojant su Wm. F. Carey, prezidentu Madison Square Garden korporacijos ir Damon Runyon, kuris atstovavo Mrs Wm. R. Hearst. Milk fund.

Sharkey taip pat sutiko kumščiuotis su laimėtoju Primo Carnera ir Young Stribling kumštinių, kurios įvyks Miami, Florida sekantį vasaro mėnesį.

Bukley sako, kad Sharkey-jui ne pavojingas nei Primo Carnera nei Young Stribling. Po kumštinių su šiais Sharkey kumščiuosis su išdidumu ir bailiu vokiečiu Max Šmeling, už pasaulio čampionatą. Kumštynės numatomos sekančią vasarą.

P. Šalčius ir p. Paškevičius, Liet. keliauninkai aplink pasaulį, dabar lankosi Indijoj.

Lietuvos ir Latvijos susitarimas del sienų

Teko patirti, kad Lietuvos ir Latvijos pasirašyto susitarimo del pasų ir vizų formalumų suprastinimo svarbesni nuostatai yra šitokie. Abiejų valstybių piliečiai galės peržengti antrosios sieną be jokių vizų, su sąlyga, kad turės užsienių ar vidaus pasą su savo fotografija. Tačiau kiekviena valstybė sau pasilieka teisę neįsileisti į savo teritoriją nepageidaujamų asmenų. Siena galės buti peržengiama tik tam tikruose bendru susitarimu nustatytuose punktuose. Kiekvienam pase punktų kontrolierius pažymės sienos peržengimo vietą ir datą. Peržengę sieną, abiejų valstybių piliečiai turės teisę gyventi antrosios teritorijoj du mėnesius, pradedant nuo peržengimo dienos. Gyvendami antrosios valstybės teritorijoj, jie turės išpildyti visus nustatytus vietos formalumus del registracijos policijoj ir tt. Asmenys, kurie norės gyventi ilgiau, kaip du mėnesius, turės gauti iš atatinkamų įstaigų leidimą, kuris bus suteiktas pagal taisykles, nustatytas svetimšaliams. Asmenys, kurie bus išgyvenę mažiau, kaip 6 mėnesius antrosios teritorijoj, galės išvažuoti be išvažiuojamos vizos. Tranzitinės vizos abiejų valstybių piliečiams panaikinamos. Šis susitarimas, aprubėžiuotas vyriausybių, įsigalios nuo 1931 m., sausio mėn. ir galios dvejus metus.

Buv. Kedainių teismo anstolį nubaudė peržengimo

Šeštadienį Kauno apygardos teismo sesija Kėdainiuose baigė svarstyti buvusio Kėdainių teismo anstolio Petro Kučinsko bylą.

Kučinskas pripažintas kaltu ir nubaustas 4 metus sunkiųjų drabų kalėjimo.

Be to, teismas iš Kučinsko nukentėjusiems piliečiams ir valstybės iždui priteisė apie 30,000 civ. ieškinio.

Sovietuose Perversmo Nebuvę

O susisiekimas su Vakarų Europa buvęs nutrauktas.

MASKVA. XI. 24. Elta. Sovietų vyriausybė kuo griežčiausiai neigia visas žinias apie perversmą Sovietų Rusijoj. Žinios, kurios paskutiniu laiku buvo plačiai skleidžiamos spaudoj, yra vadinamos fantastiškomis. Telefoninis susisiekimas tarp Maskvos ir Vakarų Europos sostinių kurį laiką buvęs nutrauktas ne del pareinančių nuo Sovietų Rusijos priežasčių.

"Vossische Zeitung" pranešа, kad vokiečių užsienių reikalų ministerijai šeštadienį po pietų pavyko susiskambinti su savo atstovybe Maskvoj. Atstovybė pranešusi, kad politinė padėtis Sovietų Rusijoj nėra pasikeitusi.

NAUJI BUDAI MOKINTI NEMOKSLIUS

Nemokslumo Tautiškas Komitetas vidaus sekretoriaus Wilbur, su prezidento Hooverio užtvirtinimu, paskirtas gruodžio mėn. 1929 m. pilnai tyrinėjo naujus budus išnaikinti nemokslumą. Valdiška knygutė mokytojoms suaugusių nemokslių ką tik išleista, ir yra pirmos pasekmės to tyrinėjimo. Dabar dalinama mokytojoms kad jos galėtų geriau kovoti nemokslumą visose šalies dalyse.

Stebėtina pirma lekcija

Beveik kiekvienas nemokintas žmogus įsitikinęs, kad jis negali išmokti skaityti ir rašyti. Ir del to nusistatymo yra sunkiausias dalykas juos prikalbinti lankyti mokyklą.

Nauja knygutė išdėsto pirmos mokslo valandos instrukcijas, ir tik perskaitęs tą, nemokintas pats supras, kad jis gali mokintis. Už viens valandos jis gali pasirašyti savo vardą, tai ištikro nuveikimas, kuris paprastai reikalauja sunkiausių pastangų.

Rumai Apstatyti Stipria Militare Apsauga

Mažumos Astovai Kelia Aikštėn Pilsudskio Smurto Nuopelnus

Waršuva, Lenk. gruodžio 10.— Naujasis Lenkijos parlamentas jau susirinko. Pilsudskis didžiuojasi dideliu laimėjimu seimo ir senato. Mano, kad turėdami abiejuose rumuose didžiumą, galėse daug nuveikti šalies tvarkyme. Tačiau opozicija tvirtina, kad šalies tvarka bei gerbuvis priklauso ne nuo didžiumos, bet nuo to, kad ta didžiuma veiks. Jeigu ta "didžiuma" vartos tas pačias įmonęs parlamente, kaip kad rinkimuose, tai šalyje vieton gerbuvio, augs panyką ir žmones bus priversti ieškoti kitos išeities.

Išleido iš Kalėjimo Opozicijos Atstovus

Kad laimėti rinkimus, tai Pilsudskio įsakymu buvo sukišti opozicijos kandidatai į kalėjimą. Tačiaus žmonės už juos balsavo ir tapo išrinkti. Dabar juos paleido, tačiau bus atydžiai sekami ir jeigu tik gaus kokias priekabes, jie, sakoma, bus vėliai areštuoti. Sugrįšę iš kalėjimo pasakoja, kad nei su didžiausiais kriminalistais taip barbariškai nesielgia, kaip su Pilsudskio opozicijos žmonėmis. Sakoma, kad tokio barbarizmo pasaulis dar nėra mates.

Lenku kariuomenės barbariški darbai

Dar tokio barbarizmo pasaulis nėra mates, kaip tapo atlikta. Barbarizmas siautė visoj Ukrainoj—1,300 miestų ir miestelių buvo paversta į gėdos orgijas. Vienas milijonas Ukrainiečiu gavo po 100 botagų kiekvienas. Virš 40,000 nuo 100 iki 300 botagų -nagaikų. Apie 50,000 moterų irmerginų tapo kareivių išgėdytos—kitos ir po daug kartų. Apie 800,000 asmenims buvo reikalingi daktarai ir medikalė pagelba, bet nebuvo prileidžiama. Žodžiu sakant, dar pasaulio istorija nėra girdėjus tokio begėdiško barbarizmo.

Tai mat prie ko privedė Pilsudskio diktatura. Tiesa, jis yra šiandiena galingas; turi kariuomene ir milicija. Bet tegul jis žino kad kurią gražią dieną gyventojai jam atsimokės už tokią negirdėtą skriaudą.

JAUNŲJŲ FANTAZIJA

Jauni anglų darbininkai reikalauja atsistatydinti karalių ir įsteigti diktaturą.

LONDONAS. — Aštuoniuolika jaunų vyrų priklausančių darbo partijai, įnešė reikalavimą MacDonaldo valdžiai, kad atsistatydintų karalius. O į jo vietą butų įsteigta diktatura, tik skirtinga negu kitose šalyse. Anglijos diktatura turėtų susidėti iš penkių asmenų. Į minimą grupę reikalaujančių diktaturos, įeina žymių Anglijos asmenų, butent, pirmininkas tos organizacijos Sir Oswald Mosley, jauno milijonieriaus—socijalisto žmona Lady Cynthia Mosley ir Oliver Baldvin, sunus konservatyvių vado Stanley Baldwin. Taip pat keletos angliakasių lyderių.

Sakoma, kad įvedus diktaturą, pagelbės pagerinti dabartinę depresiją.

SOVIETŲ UŽSAKYMAI RYGOS FABRIKUOS.

Vagonų fabrikas "Fenix" sudarė su Sovietų Rusija sutartį, kuria jam užsakoma 250 vagonų šaldytuvų. Užsakymas siekia 8 milijonų latų.

Negrų Jungtinėse Valstijose 1860 metais buvo 4,441,830, o 1920 metais jų skaičius siekė jau 10,463,131.

SSSR perka Klaipėdoj superfosfatą

KLAIPĖDA, XI. 25. Elta. Pereitą šeštadienį po piet į Klaipėdą atvyko didelis 2,700 tonų talpos SSSR laivas "Tartak." Jis paims iš Klaipėdos "Union" fabriko 2,600 tonų superfosfato ir išgabens jį į Leningradą. Iš viso SSSR žada nupirkti Klaipėdos krašte 30,000 tonų superfosfato, kurio 15,000 tonų bus išgabenti į SSSR laivais ir geležinkeliais dar iki sausio mėn. pradžios. Geležinkeliu iki šiol jau išvežta į SSSR apie 60,000 centnerių superfosfato. Be to, kaip teko girdėti, SSSR tariasi su Klaipėdos Lindenau laivų statybos įmone del kelių laivų užsakymo.

6 policininkai apkaltinti šmugeliavime degtnės

INDIANAPOLIS, Ind. — Šeši policininkai federalio teismo tapo apkaltinti už šmugeliavimą degtinės. Keletas savaičių atgal čionai tapo areštuota net 18 įvairių policijos valdininkų už laužymą prohibicijos įstatymų. Tardymas dar tėsesi toliau.

20 metų atgal vėžio liga buvo aštunta iš eilės mirtingumu, šiandien stovi antroje vietoje.

Lietuvos Santykių su Amerikos Lietuviais Organizavimas

Iš priežasties susibėgusių daug raštų, buvome priversti nutraukti. Bet dabar talpiname pabaigą. — Red.

d) Kapitalo investavimas ir darbo suradimas.

Du dalyku stabdo musų ekonominę ir kulturinę pažangą: kapitalų bei gerų specialistų ir patyrusių darbininkų stoka. Svarbu pabrėžti, kad šitie du trukumai nėra nei musų krašto gamtos aplinkybių kaltė, nei musų tautai įgimta savybių išdava, o vien tik musų nelaimingo istorinio bei politinio likimo padaras. Šimtmetinis svetimųjų jungas slėgė musų kulturinį judėjimą trukdė kiekvieną pasireiškusią iniciatyvą. Geresnieji piliečiai buvo už vis labiau persekiojami ir nebepakęsdami tos atmosferos tėvynėje ieškodavo dirvos savo darbuotei kituose kraštuose, dažniausiai gi Šiaurės Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Galop atėjo karas sunaikino musų ukį ir materialį turtą, atėjo dviejų valiutų krizis, sunaikino musų piniginį kapitalą. Tai ir yra svarbiausios priežastys, kode mes šiandieną stokojame kapitalų, kodel mes taip maža turime gerų darbininkų ir prityrusių specialistų.

Mes turime tuos du trukumu greičiausiai pašalinti, kitaip mes niekuomet nepasivysim kit tautų, nesusilyginsim su jomis. Mes busime visuomet ekonominiu atžvilgiu nuskurdę, kulturiniu atsilikę. Bet iš kitos pusės mes turime liudną patyrimą per savo pirmąjį dešimtmetį musų nepriklausomybės, kad nei kapitalo nei darbo mums tinkamomis sąlygomis ir formomis iš svetimtaučių susilaukti negalima. Čia liekame arba mes patys arba turime gauti musų tautiečių pagalbą iš Amerikos. Jie turi įlieti į musų ekonominį gyvenimą naujo kraujo. Jų doleriai turi sukurti naujas įmones, pastatyti ant tikrų kojų senas, pašliejusias. Jie savo patyrimu, iniciatyva ir vikrumu privalo musų ukį sumoderninti ir tokiu budu priartinti jį visiems aukštesnių kulturos tautos ukiams. Šitą gali lietuviai amerikiečiai padaryti. Ir tai padarydami ne tik kels musų ekonominę buklę, bet darys ir sau gero. Galima butų dar daugiau pasakyti. Jie gelbės savo kapitalą ir darbą iš labai nepastovių ir neaiškios ateities Amerikos darbo bei biznio rinkos.

Amerika serga šiandieną chronišką nedarbo ir stagnacijos ligą. Bedarbių skaičius nuolat didėja, gi pragyvenimo brangumas nei kiek neina mažyn. Šitie reiškiniai verčia daugelį musų tautiečių Amerikoj rimtai ir skubiai nuspręsti kur dėti savo kapitalą, kur pritaikinti savo žinias, specialybę, bei patyrimą. Daugumas jų kreipia savo kritišką dėmesį į kapitalo ir specialistų trukstančią Lietuvą. Bet čia jiems kyla daug abejonių, ir čia jie sutinka daugelį sunkumų. Abejonės kyla pas juos todel, kad jau daug amerikiečių lietuivų mėgino įsikurti Lietuvoj, bet nesisekė, nusivylę grįžo Amerikon. Bet čia dažniausiai nekalta nei Lietuva nei Amerikos lietuviai. O kalta ta aplinkybė, kad amerikiečiai apleidę visai kitose apystovose tėvynę, dabar negali greit prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų. Šiaurės Amerikos gyvenimas ir net biznio vedimo sąlygos yra visai kitos ir ten pripratę prie gerai organizuoto ir visu kuo gerai aprupinto komercinio aparato, negali greit suprasti musų primityvios komercijos organizacijos. Laikydamiesi iš ten atsivežtų papročių, čia jie greitai tampa apgautais ir turi bankrotuoti. Tik vienam kitam labai apsukriam pasisekė čia išsilaikyti. Tačiau daugumą gana įgudusių komercijoj amerikiečių pabandę Lietuvos prekybos ar ko kito, bėgo iš čia, išsinešdami iš čia gana liudnus atsiminimus. Ir Amerikoj susidarė labai bloga nuomonė apie prekybos ir pramonės sąlygas Lietuvoje, net ir apie čia esančius lietuvius, kurie buvo tų amerikiečių patarėjai."

Toliau taip pasilikti negali. Amerikos lietuviai pagaliau turi suprasti, kad Lietuva tai ne Amerika. Kad reikia čionykščias sąlygas nuodugniai pažinti, sužinoti visus biznio galimumus ir perspektyvas. Ir viena jokiu budu neturi pamiršti: biznio sąlygos Lietuvoj sunkios, rizika nemaža, bet ir uždarbis nemažas. Daug atvejų didesnis kaip Amerikoj. Pavyzdžiui, nors ir namų statymas Kaune, nes butų nuoma, palyginti žymiai brangesnė negu Amerikoj ir duoda kur kas geresnius nuošimčius.

Iš kitos pusės mes Lietuvos lietuviai turime pasirupinti, kad Amerikos lietuviai turėtų čia Lietuvoje vietą, kur jiems butų teikiamos visai bešališkos, specialistų patikrintos informacijos bei patarimai. Tas yra toks trukumas Lietuvoj, del kurio daug amerikiečių susilaiko nuo investavimo savo kapitalų Lietuvoj be ikurimo kokio nors biznio. Tas atnešė Lietuvai nesuskaitomus moralius ir materialius nuostolius. Tai bent dabar turėtumėm šitą trukumą kuogreičiausia pašalinti.

3. Institucijos Amerikos lietuvių reikalamas.

Kas gi turėtų rupintis visais čia paminėtais ir nepaminėtais, bet arti su Amerikos lietuvių problema susiėjusiais reikalais. Ar reikalinga sudaryti kokią naują organizaciją ar visai gana to ką daro įvairios valstybės įstaigos bei visuomeninės organizacijos. Kad to negana patsai gyvenimas įrodė. Daug svarbių ir skubių klausmų neišspręsta, daug gražių progų praleista ir dar daug dabar praleidžiama. Ir ne del to, kad neatsirastų kas reikalą supranta ir gyvai atjaučia, bet vien del to, kad nebuvo aiškios kompetencijos tam reikalu, nebuvo kur visi tie reikalai centralizuotus. Šitais savo teigimais aš visai nenorių reikšti kritikos kai kurioms įstaigoms ar organizacijoms. Priešingai jos padarė daug daugiau kaip jų kompetencijoj buvo. Bet jos nepadarė ir negalėjo padaryti tiek, kiek reikia del laiko ir žmonių stokos. Iš kitos pusės vėl aš nenoriu pasakyti, kad sudarius naują specialę organizaciją visos kitos įstaigos ar organizacijos galėtų nustoti rupintis Amerikos lietuvių reikalais. Priešingai. Jų darbuotė liks niekuo nepamainoma, tik joms bus padedama. Man atrodo, kad prie tokios specialės įstaigos Amerikos lietuvių reikalams rupintis turėtų būti dar sudaryta taryba, kuri padėtų rišti svarbesnes problemas ir nustatyti bendros darbuotės gaires. Kokioj ministerijoj tokia įstaiga reikėtų steigti, kaip sudaryti tokia taryba, tai jau daugiau praktikos klausimas. Svarbu, kad nebutų praleidžiama veltui daug gražių progų ir negrįžtamo laiko.

(Pabaiga)

NUO REDAKCIJOS:

Pradedant talpinti šį straipsnį, mes pareiškėm vedamajame savo nuomonę suartinimo Amerikos lietuvių su Lietuva ir todel čia jau nekartojam.

UKIŲ SKAITLIUS S. V. MAŽĖJA

Cenzos Biuras ką tik išdavė informacijas apie ukes įvairiose šalies dalyse. Skaitlynės parodo aiškų mažėjimą per paskutinius dešimts metų iš 2.3 nuošimčių. Gal sumažėjimo priežastis yra sujungimas mažesnių ukių ir apleidimas kitų.

Cenzas rodo net 6,297,877 ukes Suv. Valstijose, tai 150,466 ukės mažiau negu 1920 m.

Mažiausias sumažėjimas pasirodo Naujos Anglijos valstijose. New Hampshire nuo 1920 metų neteko 29.5 nuoš. savo ukių, Massachusetts 23.5 nuoš.; Connecticut 24.8 nuoš.; Rhode Island 13.9 nuoš.; Maine 21.2 nuoš. ir Vermont 10.1 nuoš. Iš vidurinių Atlantiko valstijų, New Jersey neteko 17.2 nuoš., Pennsylvania 14.2 nuoš ir New York 15.2 nuoš. Bet vakarinėse ir pietinėse valstijose ukių skaitlius didėjo.

Yra aišku, kad žemdirbystė mainosi. New England valstijose prižiurėtojai raportuoja, kad ukės apleistos jų distriktuose, savininkai rado kad neužsimoka ilgiaus laikyti. Ypatingai Maryland, Virginijoj ir kitose valstijose mažesnės ukės jungiasi. Ukės arti miestų išnaikintos nes jos parduotos "lotų" savininkams, kurie stato namus miestų gyventojams.

Pilnas cenzas parodys, kad yra daug mažų ukių. 1920 m. 83.5 nuoš. visų amerikos ukių turėjo nuo 50 iki 174 akrų. Tik 4.5 nuoš. turėjo mažiaus 10 akrų, ir 1 nuoš. apie 1,000 akrų ir daugiaus.

Informacijos kaslink svetimtaučių ukininkų ir jų ukes nėra paduotos. 1920 m. buvo 471,535 svetimtaučiai ukininkai Suv. Valstijose, ir jie dirbo net 111,172,000 akrų žemės.

FLIS.

Uždėk savo antrašą ant visų pačto siuntinių

Visi pačto siuntiniai privalo turėti siuntėjo adresą jeigu pageidaujama, kad pakietas ar ar laiškas, jeigu nedasiekia vietą butų atgal sugrąžintas ir nerastų kelią į Dead Letter Offisą Washington, D. C.

Patyrimas rodo, kad labai didelis nuošimtis pačto siuntinių bereikalingai pasiekia šitą vietą tik todel kad siuntėjai savo antrašus neuždėjo ant konverto. Kuomet visos pastangos pasiekti rašytojus išsibaigia apie 80 nuošimčių tų laiškų tampa sudeginti kaipo beverčiai. Kas link pakietų kitaip pasiegta, kuomet juos negalima sugrąžinti siuntėjams, parduoti viešame išpardavime ir kiek surinkta pinigų pasiunčiama Pačto Departamentui.

Departamentas sako, kad vientik Kalėdų kortelės žmonėms kaštuoja net $325,000 kas metą. Tas ne taip bloga, bet daug kortų neša pinigų ir galų gale tie pinigai pasiekia Suv. Valstijų iždą ir tik todel kad negalima siuntėjui atgal sugrąžinti.

Fiskališkais metais 1929 m. apie 269,869 daiktų parduota, atnešant Departamentui apie $81,000. 1928 m. 254,348 daiktai parduota ir atnešė apie $95,000.

1929 m. apie 23,000,000 "mirusių" laiškų gauta, ir 19,125,000 sudegint.

PAIEŠKOJIMAS

Šie asmenys gyveną Amerikoje yra ieškomi:

Bartuška, Jonas. Kilęs iš Salakų parap., Ežerėnų aps. Pirm karo gyveno Chicagoje.

Čekavičius-Čapas, Adomas. Pirm karo gyveno Waukegan, Illinois.

Čepauskų, Stasio ir Gabrieliaus. Kilę iš Kauno. Gyveną apie Ashland ir Paulina St., Chicago, Ill.

Češas, Vincas. Kilęs iš Razalimo val., Panevėžio aps., 1924 m. gyveno Kane, Pa. Atsiliepė jo žmona, Elena Češienė.

Petronis, Antanas. Kilęs iš Leliunių val., Utenos aps. 1925 m. gyveno Racine, Wis.

Rakmonas, Stasys. Kilęs iš Tytavėnų val., Raseinių aps. Pirm karo gyveno Chicagoje. Atsiliepė žmona, Petronė Rakmonienė.

Dovidonis, Jonas. Kadaise gyveno Brockton, Mass.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomi suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,
Rm. 1904—201 N. Wells St.,
Chicago, Ill.

KLAIPĖDOS ATMOSFĖRA.

(Laiškas iš Klaipėdos)

Partijų santykiai.

Tol, pakol seimelio sudėtis nepasikeitusi, negalima laukti kokių ir atmosfėros atmainų. Bet primieji posėdžiai, atidarymas, atrodė daug draugiškesni, šiltesni, Norisi daryti išvadą, kad šis seimelis yra daugiau pasiryžęs dirbti, negu rietis, kaip kad iki šiol kad buvo daroma.

Didžiųjų Landwirtschfts ir Volks partijų santykiai kaip ir nepasikeitė. Jos ir šiame seimelyj sudaro majoritetą. Nežiurint skirtingų nuomonių ekonomiškuose klausimuose, jas tebejungia "Einheitsgedanken," Areue fur Heimat." Socialdemokratai gi parodė, kad tokią politiką, koki buvo ligi šiol seimelyj KISLAIČIO vedama, nebegalima toliau bevesti. Savo laiku socialdemokratai buvo sudarę vadinamą Einheitsfrontą (vienybės frontą) su buržuazinėmis, nacionalistinėmis vokiečių partijomis Landwirtschaftts ir Volks partijomis, t. y. sąjungą — statyti kulturinius reikalus pirmoj eilėj ir kovoti už vokiškumą Klaipėdos krašte. Nors ir paskutinio seimėlio laikais šioji sąjunga lyg ir iširo, bet socialdemokratai minėto vado vedami, savo politika lygiai veikė kaip ir minėtos vokietininkų nacionalistinės partijos. Dabar jie, PANNARO vedami, parodė, visai nepriklausomą politiką, del kurios tampa vokiečių spaudos barami.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburga
TRUMPAS KELIAS į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

DIDELIAIS NAUJAIS IR MODERNIŠKAIS MOTORLAIVAIS
Liet. Pašto ir Keleivių Patarnavimas
Užsisakykit vietas dabar!
Laivų išplaukimas iš New Yorko
S. S. DROTTNINGHOLM Gruod. 27
M. L. GRIPSHOLM Sausio 17
S. S. DROTTNINGHOLM Sausio 31
Informacijos ir iliustruotas cirkulioris su žemlapiu (Lietuvių kalboj) gaunamas kreipiantis pas savo agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Kalėdinis Nupiginimas

Kadangi laikai nepergeriausi ir kadangi kiekvienas žmogus sulaukęs Kalėdų švenčių turi pasipuošti, tai kad palengvinus — mes turime dideliausį pasirinkimą vyrams, moterims ir vaikams šiusų ir parduodame nupiginta kaina. Tamstai, beabejo, yra gerai žinoma musų įstaiga ir todel mes čia tik primename, kad nepraleistumet šios geros progos ir nemokėtumet brangiai, kuomet pas mus galite gauti pigiau negu kitur. Musų šiušai pilnai gvarentuoti ir užtikrinam gerą patarnavimą.

Ateikit ir persitikrinkit.

UNIVERSAL SHOE STORE
3265 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Phone Victory 6576

GAS HEAT

vienam kambariui, dviem kambariam, trim kambariam ar daugiau.....
su šiuo

GAS HEATROLA

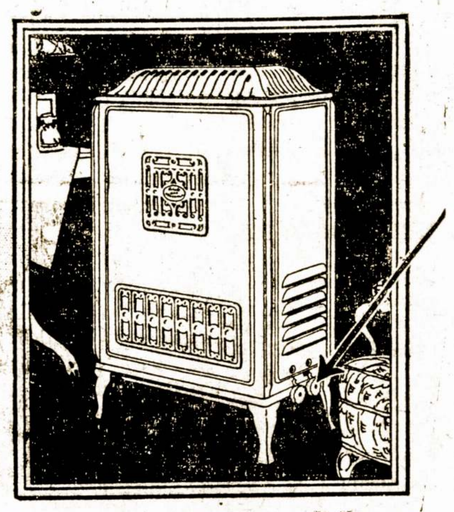

$10 NUOLAIDOS už bile Jusų seną šildytoją jeigu perkat DABAR!

Dabar yra laikas prašalinti darbą ir purvą Jusų seno šildytojo. Išmainykite jį ant smagaus patogumo tikros Gazo Šilumos savo namui, Ši graši Heatrola degina Gazą — paleidžia daug šilumos — švarios sveikos šilumos per visus Jusų kambarius. Mažai gazo vartoja. Šiluma kada tik norite — su pasukimu rankenos — ir užgesinta kada užtektinai šilta. Be dumų ir suodžių.... be dulkinų anglių sutepti Jusų namus. Mahogany užbaigimo kabinetas moderniško stiliaus pritinka atsakančiam kambario papuošimui. Idealus namams ir apartmentams. Yra specialė gazo kaina namų šildymui.

$5 ĮMOKĖTI — METAI UŽMOKĖTI
Kaina $89.50, prijungtas, atskaitant $10 už Jusų seną šildytuvą, kas duoda Jums šį Heatrola už **$79.50**

The Peoples Gas Light & Coke Company
Logiška Vieta Pirkti Gazo Įrankius.
122 South Michigan Avenue

Žiurėkit telef. knygoj ar gazo biloj del arti Gazo Kompanijos ofiso

JŲS GALITE ATLIKTI GERIAU su GAZU

RADIO PROGRAMAI IŠ SEKANČIŲ STOČIŲ:

Nedėliomis iš WCFL, 970 kl. nuo 1 iki 2 v. po pietų
Ketvergais iš WHFC, 1420 kl. nuo 7 iki 8 v. vakare

Klausydami musų programų išgirsite daug ir gražių Lietuviškų dainelių.

2 Karai Radios

NUPIRKTI IŠ NEW YORK FINANCE CO.

Visi nauji, vėliausi 1931 modeliai
Standard Išdirbysčių

Parsiduoda ant lengvų išmokėjimų už PUSĘ kainos

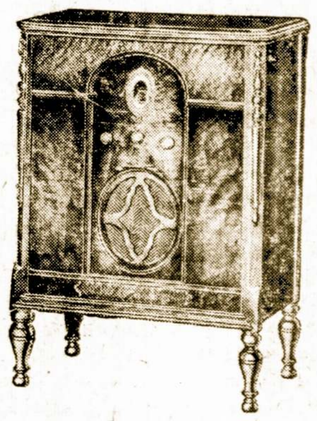

Naujas Radio su 3 screen grid tubomis vertės $129.00 už	$69.50
Naujas Radio Day Fan G. Motors padaryt. vertės $175.00 už	$79.50
Naujas Baby Grand Midget Radio vertės $69.00 už	$39.50
Naujas Radio ir Victrola, kombinacija vertės $290, už	$139.00

Dykai pritaisome ir garantuojame.

Telefonuok BOULEVARD 3986

Del dykai išbandymo jusų namuose, arba atvažiuok patsai — nereiks jokiam agentui mokėt uždarbio.

Rex Radio Shop
3417 So. Halsted St.

Žinios Iš Lietuvos

Dotnuvos Žemės Ukio Akademija

Dotnuvos Žemės Ukio Akademija įkurta prieškariniais laikais. Ji buvo didžiausias Rusijoj žemės ukio kulturos centras ir čia suplaukdavo iš visos Europos Rusijos studentų. Dabar turi daugiau vietinės (Lietuvoj) reikšmės.

Kadaise čia buvęs grafo centras. Akademijos rumus apsupa parkas. Kitoje pusėje didokas tvenkinys (žuvų ukiui). Yra pirtis, elektros stotis. Šalia pavyzdingai vedamas dvaras 500 ha., pieninė.

Pačiuose rumuose, pirmame ir antrame aukšte raštinė, biblioteka, skaitykla, auditorijos calė, laboratorijos, kabinetai, Trečiame aukšte bendrabutis studentams, permažas tesutalpinąs apie pusę studentų. Pagrindyje studentų valgykla, centralinio apšildymo įtaisai. Veikia stiprus vandentraukis. Studentams bendrabutis ruošiamąsi statyti skyriu.

Po karo tebuvo tik žemės ukio technikumas, į kurį stodavo 8 klasių cenzo. Akademija veikia tik 6 metai; pradžioj buvo agranomijos ir miškininkystės skyrius, bet pastarajam išsikėlus į Alytų liko tik agranomijos skyrius. Agranomijos skyrių sudarė žemdirbių, gyvulininkų ir ekonomistų sekcijos; šiemet atidaryta ketvirta mergaičių namų ukio sekcija su atskirais rumais ir valgykla (dar nebaigti rengti: pabaigs apie Kalėdas). Studenčių šiais metais viso 250. Mokslas — 4 metai (VIII semestrai). Akademijos rektorius prof. J. Tonkunas, prorektorius prof. K. Aleksa.

Pragyvenimas mėnesiui kainuoja apie 100 litų. Valgyklą ir skalbyklą laiko studentų ekonominė draugija. Pietus 1 litas, pusryčiai ar vakarienė galima net po 80c. (Mat daug produktų pasigaminama čia pat). Nuo mokesčio atleidžiama 30 nuoš. Neturtingiems duodamos stipendijos. Pirtis ir skalbykla studentams veltui. Kad palaikyti santykius su Kaunu studentams leidžiama 4 kartus į semestrą nuvažiuoti 25 nuoš. bileto kaina. Dar yra studentų vedamas kooperatyvas "Saumė" ir smulkaus kredito bankelis.

Akademijai išlaikyti valstybei išeina kasmet apie 1,000,000 litų. Vienas studentas kainuoja apie 5000 litų metams (Universitete apie 1000 litų). Diplomuoto agronomo paruošimas lig 15,000-20,000 litų. Studentai lietuviai, menkas nuošimtis žydų, lenkų, vokiečių.

Idėjinės yra trys srovės: ateitininkų (panašus į Amerikos vyčius), Jaunosios Lietuvos ir kulturininkų. Ateitininkai stipriausi ir skaitlingiausi — trys korporacijos, kitų po vieną korporaciją. Dar yra įvairių ratelių: sodininkų, bitininkų ir kt.

Akademija be mokslo darbo, dirba platų kulturinį darbą. Yra bandymų laukeliai, kur ieškoma atatinkamai žemei, atatinkamų sėklų veislių, yra selekcijos stotis auginanti naujas geresnes veisles sėklų; yra gyvulių tyrimo įstaiga; tiriamos žemės ukio mašinos, vedama Lietuvos sėklinių pasėlių kontrolė (sėklų gerumas). Atostogų metu studentai rušiuoja žemę, daro revizijas, praktikuojas.

Liaudžiai šviesti yra "Šviesos" draugija. Studentams rengiant paskaitas ir dėstant žiemos metu ji atidaro net 10-je vietų liaudies kursus.

Mokslo ir kulturos darbu Akademija pateisina savo gyvavimą (leistų pigiau agronomai gaminti užsieny!) ir ji plečiasi.

Pr. Rudinskas.

PAKEIS LAIKINUOSIUS AKCIZO MOKESČIŲ ĮSTATUS.

Valstybės Taryba jau išdirbo laikinųjų akcizo mokesčių įstatų pakeitimą ir nusiuntė ministerių kabinetui susipažinti ir artimiausiuoju laiku priimti. Laikinieji akcizo mokesčio įstatai papildomi taip:

Paragrafas 50. Jei tabako fabrikas perdirbinėja užsieninį lakštinį tabaką, tai jis turi jį perdirbti per kiekvieną kalendorinį pusmetį nemažiau kaip 7,500 kilogramų ir iš šio kiekio pagamintus dirbinius turi aplipdyti akcizo banderolėmis.

Naujai steigiamam tabako fabrikui, kuris ima veikti jau prasidėjus kalendoriniam pusmečiui, šita perdirbtinoji tabako norma nustatoma proporcingai likusiam šito pusmečio laikui.

Parag. 51. Jeigu per vieną kalendorinį pusmetį tabako fabrikas neperdirba parag. 50 nustatytos tabako normos arba neaplipdo banderolėmis pagamintų iš tos tabako normos dirbinių, tai jis gali veikti kitame pusmetyje, tik sumokėjęs nevėliau kaip per dvi savaiti nuo praėjusio pusmečio pabaigos, antrąjai rukamojo tabako rušiai nustatytą akcizą už visą ligi normos neperdirbtą arba perdirbtą, bet nebanderoliuotą tabaką. Šituo atsitikimu sumokėjus akcizą, banderolių neduodama.

Parag. 52. Tabako fabrikas, kuris neišpildo pjarag. 50 reikalavimų ir nepasinaudoja parag. 51 sąlygomis, uždaromas.

Naujas tabako fabrikas, kuris pirmame savo darbo pusmetyje neišpildo parag. 50 reikalavimų, parag. 51 sąlygomis pasinaudoti negali, uždaromas.

Parag. 53. Jei tabako fabkuris neišpildo parag. 50 reipusmetyje buvo pasinaudojęs parag. 51 sąlygomis, bet kitame iš eilės pusmetyje vėl neišpildė parag. 50 reikalavimų, tai toksai fabrikas nebegali daugiau pasinaudoti parag. 51 sąlygomis ir yra uždaromas.

Parag. 54. Tabako fabrikai uždaromi (paragrafais 52 ir 53), finansų ministerio įsakymu.

Gaivalinei jėgai sutrukdžius perdirbti parag. 50 nustatytą tabako normą arba išpildyti parag. 51 sąlygas, finansų ministeris, minesterių kabinetui sutikus fabriko neuždaro.

Parag. 55. Uždarius tabako fabriką, akcizo valdininkai antspauduoja esančius, fabrike tabako gaminamuosius įrankius, tabako išdirbinius ir išteklius.

Likusius tabako išteklius ir pagamintus, bet nebanderoliuotus tabako dirbinius uždarytasis tabako fabrikas turi perduoti kitiems tabako fabrikams arba išvežti į užsienius per šešis mėnesius, o tabako gaminamuosius įrankius per dvejus metus nuo fabriko uždarymo dienos.

Jei per šitą laiką fabrikas nelikviduoja likusių tabako, jo dirbinių ir įrankių, tai finansų ministeriui įsakius, jie parduodami iš varžytinių kitiems tabako fabrikams, o gauti pinigai išmokami parduotojo turto savininkui.

Tris kartus varžytinėms neįvykus, tabakas ir jo dirbiniai, nuėmus jų akcizą panaikinami, o įrankiai sugadinami.

Uždarytojo fabriko turtas likviduojamas finansų ministerio nustatytomis tasiyklėmis.

Parag. 56. Tabako fabrikas turi turėti už savo ribų sandėlį banderoliuotiems tabako dirbiniams laikyti ir didmenomis pardavinėti. Šitam sandėliui atskiro patento išsiimti nereikia.

Tokis sandėlis mokesčių departamentui leidus, gali buti įtaisytas ir tabako fabriko ribose, bet šituo atvėju tas sandėlis negali turėti vidujinio susisiekimo nei su fabriku nei su fabriko kiemu.

Parag. 57. Banderoliuotus tabako dirbinius galima laikyti ir pardavinėti tik tabako sandėlyje. Nebanderoliuoti tabako dirbiniai lakiyti sandėlyje draudžiama.

Tabako fabriko sandėlyje visuomet turi buti pakankamas pirkėjų reikalavimams patenkinti kiekis visokių to fabriko gaminių, tabako dirbinių.

Iš fabriko sandėlio turi buti pardavinėjama nemažiau kaip po tris kilogramus tabako arba po 3,000 papirosų ar cigarečių arba 500 cigarų. Parduodant iš sandėlio nuo pažymėtų etiketėse kainų pirkejams turi buti nuleidžiama nemažiau kaip 10 nuošimčių.

Tabako fabriko sandėlis turi buti atidarytas visą prekybos įmonėms nustatytą prekiuoti laiką.

Parag. 58. Nusižengęs šio įstatymo parag. 56 ir 57 nuostatams tabako fabrikantas baudžiamas bauda nuo 300 ligi 3,000 litų.

Be to, tabako fabrikas, kuriame nėra sandėlio gali buti finansų ministerio įsakymu uždarytu ligi įsteigiant sandėlį.

Parag. 59. Šių įstatų parag. 50—58 tabako fabrikams, kurie perdirbinėja užsieninį lakštinį tabaką, išskirus tuos fabrikus, kurie dirba vien tik cigarus.

Šis įstatymas pradeda veikti nuo 1931 metų sausio mėnesio 1 dienos.

IŠDAVIKAMS PASIGAILĖJIMO NĖRA.

Nors čia jau senas atsitikimas, bet gana svarbus, nes čia nurodoma, kad išdavikai nėra verti pasigailėjimo ir jų nepasigaili. Todel randu čia reikalo nupasakoti vieną 1920 metų šaulio "darbelius" už kuriuos nubaustas dabar prašę Respublikos Prezidento pasigailėjimo, bet niekas nepasigailėjo.

1922 metų rudenį lenkų pafronty, ties Merkinės miestelių, stovėjo Lietuvos Šaulių Sąjungos IV rajono partizanų grupė su grupės štabo buveine Merkinės miestely. Lapkričio mėn. 11 dieną tos grupės šaulys Vladas Bartnikas pasibalnojęs valdišką arklį nesenai atimtą iš lenkų, sauvališkai išjojo demarkacijos linijos link. Bartnikas išjodamas iš Merkinės paėmė valdišką revolverį sistemos "Colt" su 10 šovinių prie jo. Bartnikas atjojęs pas Narolių g. gyventoją Andrių Lioli pasiulė pirkti iš jo brauningą, bet pastarasis nepirko. Čia kalbėdaas su Lioliu Bartnikas pasisakė, kad joja Uciekos dvaran, o gal ir toliau.

Jojant per mišką Uciekos Bartnikas užjojo pas jam pažįstamus Jaskelevičių ir Sabaliauską, kurie tuo metu darbavosi miške. Besikalbėdamas su jais Bartnikas papasakojo, kad joja pas lenkus ir siulo pirkti iš jo brauningą. Jiems atsisakius pirkti siulomą brauningą, Bartnikas atsisveikinęs nujojo toliau demarkacijos linijos link.

Sulig liudininkų parodymų lenkai stovėjo per kilometrą nuo tos vietos, kur Bartnikas kalbėjosi su Jaskelevičium ir jo draugu.

"LENKIJOS SIENA YRA PRANCUZIJOS SIENA."

Franklino Bouillono oratoriškas užsipuolimas ant Briando užsienių politikos prancuzų parlamente privedė prie triukšmingo protesto iš kairės, kada jis pareiškė, kad "Lenkijos siena yra Prancuzijos siena." Bendrai imant. Bouillono kalba didelio įspudžio nepadarė parlamente.

Visiems Įdomųs Leidiniai

Dvisavaitinis didžiausias Lietuvoj iliustruotas žurnalas

"NAUJAS ŽODIS",

einąs jau septintus metus. Jis tiekia gausiai vaizdų ir įdomiausių apysakų, rašinių, spalvotų paveikslų. "Naujas Žodis" gerai Lietuvos skaitytojų pažįstamas ir įvertintas. Lietuvoje "Naujo Žodžio" kaina metams 12 litų, pusmečiui 6 lt. Amerikoje metams kainuoja 2 doleriai.

Lietuvoje "Naujas Žodis" su priedais—12 įdomių knygų romanų—kainuoja metams 24 lt. pusmečiui 12 lt. Amerikoje metams kainuoja $4.40. Knygos atskirame pardavime kainuoja ne mažiau 2—3 litų, o išsirašę kaipo priedus skaitytojai gauna po 1 litą ir tai su prisiuntimu.

Plačiausiai Lietuvoje iliustruotas savaitraštis

"DIENA",

einanti jau trečius metus tiekia nuolat naujų įdomybių ir paveikslais sistematingai atvaizduoja viso pasaulio įvykius. Lietuvoje "Dienos" kaina metams 8 litai, pusmečiui 4 lt. Amerikoje metams kainuoja $1.40.

Gyviausias jumoro žurnalas yra

"VAPSVA",

kurioj rasite aktualių karikaturų musų gyvenimo klausimais ir iš užsienio, feljetonių, jumoristinių eileraščių. Lietuvoje kaina metams 10 litų, pusmečui 5 litai. Amerikoje metams kainuoja 2 doleriai.

Adresas: **Kaunas, Laisvės al. 70. N.**

Overkautai ir Siutai

Dabar mes turime didžiausį pasirinkimą naujausios mados, geriausio materijolo puikių overkautų vyrams ir vaikinams

Kainos

$15

ir aukščiau

Be to gi turime didelį pasirinkimą gražių, moderniškų, puikiai pasiutų siutų.

Kainos

$20

ir aukščiau

Taipgi turime pilną pasirinkimą įvairiausių marškinių prieinama kaina.

Užlaikom gražiausių Kalėdinių kaklaraiščių—Necktie ir kitokių reikmenų KALĖDŲ dovenoms. Musų kainos yra daug žemesnės negu Down Town krautuvėse.

Bridgeport Clothing Co.!

3312 South Halsted Street

Tel. Boulevard 1162

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Telephone Calumet 3277

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

3236 South Halsted Street
Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Calumet 3277.

Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyj metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

LIETUVA IR PABALTĖS VALSTYBĖS.

Lietuva pasirašė sutartį su Latvija. Tuom pačiu žygiu, Lietuvos Užs. Reikalų Min. Dr. D. Zaunius pareiškė, kad užbaigus derybas su Latvija, tuojau bus pradėtos derybos ir su kitomis Pabaltės valstybėmis, ir net su Lenkija. Kelioms dienoms vėliau, jau mes matom, kad Lietuva jau kviečia lenkus derėtis. Kas yra daroma su kitomis Pabaltės valstybėmis, kol kas nieko nėra žinoma. Tačiau galima tikėti, kad prie to bus einama, nes tai yra butinas reikalas, ypač su mažoms tautoms turėti artimus ryšius su kitomis valstybėmis.

Šia Lietuvos su Latvijos derybų proga, Anglų-Amerikos spauda parašė net vedamuosius straipsnius pareikšdami, kad tai yra vienintelis kelias mažųjų tautų nepriklausomybės išlaikymui, tai tampriai susirišus. Amerikos laikraščiai, Pabaltijos valstybes lygina prie Suvienytų Amerikos Valstijų. Girdi, nors jos yra mažos valstybės, bet turėdamos tamprius ryšius savo tarpe, jos be baimės, galės siekti prie geresnės ateities ir jųjų, kaipo pasaulio tautų šeimynos gyvenimas bus reikšmingas.

Mes pilnai sutinkam su tą minčia, kad Lietuva turi sugyventi draugingai su kaimyninėmis valstybėmis, bet niekados nesutiksim, kad Lietuva eitų prie kokio nors susitarimo su Lenkija paliekant Vilnių lenkų rankose. Vilnius musų sostinė, visur ir visuomet turi buti pirmoj vietoj.

SPROGO BOLŠEVIKŲ BURBULAS.

Jau savu laiku mes pareiškėme, kad bolševikų neva susektieji "konspiratoriai" nuversti Sovietų rėžimą, niekas daugiau, kaip eilinis bolševikų išpustas burbulas ir šiandiena tas jau pasirodė aiškiausioje švesoje. Tai buvo tik paprasti politinio pobudžio manevrai, kad parodžius jog visas pasaulis eina prieš darbininkišką tvarką. Tačiau užsibaigus teismui jau paaiškėjo, kad buvo suplanuotas skymas.

Teismas praėjo ir visi aštuoni "konspiratoriai," kurie teisme prisipažino, kad jie "konspiravę" ir prisipažino 'ųkaltais." Ir kaipo tokius darbininkiškos tvarkos priešus reikia tinkamai ir nubausti. Išteisinti kuomet jie patys prisipažino, nėra galima, bet bausmės irgi turi buti tokios, kad "kaltininkai" nebutų perdaug apsunkinti. Tiesa, jie buvo, del mados, nuteisti mirtim. Bet kaip gi gali nušauti, kuomet žmogus del kokių tai sumetimų sutiko buti kaltininku.

Kad taip gali buti, tai jau tas faktas rodo, kad sovietijoj už visai mažus prasikaltimus yra baudžiama mirčia, o čia net už "konspiravimą" prieš S. valdžią, ir dar kuomet patys prisipažino kaltais, tik po kelis metus turės sėdėti kalėjime (greičiausiai per vienas duris įeis, o per kitas išėis, kaip kad panašiuose atsitikimuose dažnai praktikuojama).

Taigi, iš didelio debesio, mažai lietaus.

SENI IR NAUJI METAI.

Senieji metai jau baigiasi. Kuopos savo susirinkimuose padaro peržvalgą nuveiktų darbų organizacijos ir abelnai visų lietuvių reikaluose. Nariai pastebi ką nuveikė ir kas turėjo but nuveikta. Vienur buvo didesnis, kitur mažesnis, bet visur buvo šiokis-tokis judėjimas-veikimas.

Artinasi nauji metai ir su nauja programa. Kad ateinančių metų darbuotės programa butų įvairesnė, platesnė ir pilnai supultu Centro Valdybos planumu, Centro Valdyba daro planus, kuriuos tuojaus išsiuntinės visoms kuopoms bei veikėjams, kad susipažintų su Centro Valdybos darbuote ir suderintų su kuopos veikimo programa.

Nors ir blogi laikai, bet visgi visiems gyvent reikia. Gi gyvendami, mes turime turėti ir šiokius-tokius užsiėmimus ir rengiame visokius parengimus. Vadovaujantis paskutinio Seimo tarimu, kiekviena kuopa turėjo turėti bent vieną parengimą ir Centro Naudai. Nekurios kuopos savo pasižadėjimą išpildė net su priedu. Bet dar yra ir tokių, kurios savo pažadą, dar vis laiko pažadu.

Taigi neabejojam, kad Centro Valdybos darbuotės planas įneš į kuopas naujų minčių ir gal but, nesiras kuopos, kuri negalėtų išpildyti savo pažadų ir Seimo tarimų, iki busiančio Sandaros Seimo

Taigi gerb. kuopų viršaičiai! pasirupinkit, kad su pradžia 1931 metų turėtumet skaitliungus kuopų susirinkimus, kad galėtumet tinkamai suderinti Centro Valdybos darbutės programą su kuopos darbuotės programu. Tuomet organizatyvis ir abelna darbas bus daug našesnis.

Spaudos Apžvalga

SKUBI PERMAINA POLITIKOJ.

"Lietuvos Aidas" išpleškino vedamąjį pašvęstą "Lietuvos Žinioms" ir "Rytui," kad pastarieji buk yra linkę taikintis su lenkais. Kad skaitytojui butų aiškiau, tai čia mes pacituojame jųjų svarbesnius argumentus:

"Lietuvos Žinios ir Rytas, pirmos per Seną Varšuvietį, antras per J. Gabrį, iškelia sumanymą susitaikinti su lenkais ir tuo budu įvaryti mirtinos baimės vokiečiams ir bolševikams ir užkirsti kelią bet kokiems kėsinimams prieš Klaipėdą.

'Rytas' net bara Lietuvos politiką, kam ji remanti revizionizmą, kuris gali buti Lietuvai pavojingu. Revizionizmu šiandie vadinama iškelta kai kurių valstybių tendencija peržiurėti ir patasyti sudarytas po karo sutartis. Del šito revizionizmo Lietuvos oficiali politika, kiek mums žinoma, niekur nepasisakė, nes nebuvo ir nėra jai jokio reikalo šiuo klausimu kalbėti.

"Taigi, mes galim labai lėtų tylėti, jei traktatų revizija paliestų vienu ar kitu budu ir Lietuvos reikalus. Šiandie prikaišioti Lietuvai, esą ji stovinti už reviziją arba prieš reviziją, nėra mažiausio pamato, nes Lietuva dar niekur nepasisakė, už ką ji stovinti, ir kol ta revizija neliečia jos reikalų, tai Lietuvai ir nėra reikalo kurion nors pusėn stoti. Lietuva nė vieno pokarinių traktatų nėra pasirašiusi ir už juos neatsako."

Toliau sako:

Taigi, mes galim labai lengvai susitarti su lenkais, mes galim įsigyti lenkų draugystę ir lenkų aukštą protekciją. Bet štai tos draugystės ir tos protekcijos kaina.

"Lietuviai! pagalvokim, ar mes galim šita kaina pirkti lenkų protekciją."

Jeigu taip kalbėtų kuris opozicijos laikraštis, tai mes nekreiptum domės, bet kuomet tai daro laikraštis, kuris kalba vyriausybės lupomis, tai čia ir prisieina konstantuoti faktą, kad opozicija greičiau permato kur link einama, negu patsai valdžios organas.

Čia jie reiškia aiškų nusistatymą prieš alei kokias derybas su lenkais, o savaite laiko vėliau jau valdžia pati lenkus kviečia deryboms. Tas parodo, kad "Lietuvos Aidas" nemato kas po jo nosim darosi.

"Liet. Aidas," kaip matot, sako kad Lietuva nepasirašė jokio traktato ir todel ji nemato reikalo ir nėra pamato kreipti domės į revizijų reikalą, kol Lietuvos reikalai nėra liečiami. Gal but. Bet jeigu visas pasaulis Lietuvą priskyrė prie revizijonistų grupės, reiškia prie grupės, kurios šalys nėra patenkintos esamais rubežiais ir rekalauja, kad tie rubežiai butų atitaisyti. Taigi, ar čia Lietuvos reikalai nėra paliesti? Ar Lietuva neprivalo kovot drauge su kitomis tautomis, idant atgauti prarastas žemes? Ar Lietuvos oficijozas mano, jeigu kitos tautos iškovos teisę, kad rubežiai butų atitaisyti, tai tik tuomet Lietuva turi reikalauti, kad lenkai grąžintų Vilnių ir kitas dalis Lietuvos. Jeigu taip, tai turime pasakyti, kad jie klysta. Juk kiekvienas gali pasakyti, kad yra daug lengviau kovot drauge su kitomis šalimis, negu vieniems.

Iš šalies žiurint atrodo, kad "Lietuvos Aidui" truksta politinės nuovokos, tai viena. Antra, tai mėgsta argumentuot, nežiurint, kad tie argumentai esti be pamato ir kompromituojanti juos pačius.

IŠ VILNIAUS KRAŠTO

—Prisiartinančių vadinamojo "lapkričio sukilimo" 100 metų sukaktuvių proga Vilniuj yra svarstomas projektas pastatyti paminklą žuvusiems Panerių mušio lauke, kur yra palaidota 600 sukilėlių.

—Šiomis dienomis Vilniuj įvyko paskutinis posėdis komisijos, paskirtos seniau Bažnyčiai priklausiusių ir rusų valdžios konfiskuotų trobesių likimui išaiškinti. Buvo pasirašytas protokolas, kuriuo 15 Vilniuj sukonfiskuotų objektų ir 3 vaivadijoj sukonfiskuoti objektai grąžinami Bažnyčiai. 6 objektai Vilniuj ir 4 objektai vaivadijoj paliekami valstybės nuosavybėj. Dar likusių 8 objektų likimą išspręs centralinė komisija, kuri susideda iš Apaštališkojo Sosto ir lenkų vyriausybės atstovų.

—"Dziennik Wilenski," pranešdamas, kad lapkričio 11 d., kada visi lenkai šventė savo nepriklausomybės šventę, Vilniaus gudų gimnazija padėjo vainiką prie Vytauto Didžiojo paminklo Šv. Mikalojaus bažnyčioj, pažymi, kad ne tik lietuviai, bet ir gudai laiko Vytautą Didįjį simbolu kovų su lenkais.

—"Dziennik Wilenski" praneša, kad šiomis dienomis į Barunų mokytojų seminarijos kiemą buvo įmesta rankinė granata, kuri sprogo, bet nesužeidė kieme buvusių mokinių ir mokytojų. Vedama kvota.

—"Dziennik Wilenski" praneša, kad lenkų policija suareštavo Varėnos valsčiuj "Ryto" draugijos mokytoją Petrą Vahutinavičių už priešvalstybinį veikimą. Pasak laikraščio, Vahutinavičius, ne tik "nuodijęs" jaunimą "komunistiniais nuodais," bet ir Vilniaus Trakų apskrity platinęs komunistinę literaturą.

Pažymėtina, kad prieš kurį laiką lenkai buvo apkaltinę kai kuriuos Šv. Kazimiero draugijos skyrius platinant komunizmą, bet netrukus pravedus kvotą, paaiškėjo visas to klausimo absurdiškumas. Galimas dalykas, kad čia vėl yra lenkų provokacija, tik šį kartą nukreipta prieš "Ryto" draugiją.

—Praėjusią savaitę Vilniuj bedarbių buvo 2,391. Bedarbių skaičius kiek padidėjo.

—Vilniaus lenkų laikraščiai praneša, kad Vilniuj nutarta pastatyti didelius sporto namus, kuriuose sutilptų visos sporto organizacijos be to, butų salė gimnastikai ir fizinio lavinimo židinys.

—"Kurjer Wilenski" praneša, kad žinomas lenkų moks-

lininkas Pigon išleido naują studiją apie Mickevičių, pavadintą "Do Zrodel Dziadow Kowiensko-Wilenskich."

—Vilniuj šiomis dienomis lankėsi lenkų turistinio biuro "Francopol" direktorius. Jo apsilankymo tikslas įsteigti "Francopolio" skyrių Vilniuj turizmui propaganduoti į Vilniaus kraštą.

—Šiomis dienomis į Vilnių sugrįžo Vilniaus pirštinių gamintojų delegacija, kuri buvo nuvažiavusi į Angliją, ieškodama rinkų Vilniaus pirštinėms. Delegacijai pavyko susitarti su 4 didelėmis firmomis del pirštinių pristatymo anglų rinkai.

—Prieš rinkimus į seimą, lenkai pilsudskininkai įvairiais budais norėjo pritraukti į savo pusę kuodaugiausiai balsuotojų. Po Vilniaus krašto lietuviškus miestelius ir kaimus buvo išmėtyti atsišaukimai į "brolius lietuvius" kurie atspausdinti lietuvių kalba, perspaustais ant lapų lietuviškų tautiškų spalvų ženklais. Atsišaukimuose kviečiama visus lietuvius balsuoti už daug krašto "lietuviškumui padariusį" Pilsudskį, už numerį pirm.

Am. Liet. Ekonominio Centro 2-ro Posėdžio Protokolas

Amerikos Liet. Ekonominio Centro 2-sis posėdis įvyko 1930 m. lapkričio 12 d., Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke kambariuose. Posėdis prasidėjo 2 val. po pietų. P. Žadeikis, Gen. Konsulas, remiantis Ek. Centro pirmininko Dr. Pr. Puskunigio įgaliojimu raštu, atidarė posėdį trumpa kalba, nušviečiančia posėdžio dienotvarkės punktus. Posėdy dalyvavo:

P. Žadeikis, Gen. Konsulatas, Ek. Centro pirm. per proxy;

J. P. Varkala, Chicago, Ill., Ek. Centro I vice-pirmininkas;

R. J. Urevich, New York, N. Y., Ek. Centro II vice-pirmininkas;

A. S. Trečiokas, Newark, N. J., Ek. Centro sekretorius;

P. Daužvardis, vice-konsulas, atstovaująs Ek. Centro narį P. Molį, Detroit, Mich., per proxy;

Dr. M. J. Vinikas, New York, N. Y., atstovaujas Ek. Centro narį Dr. J. A. Buchness, Baltimore, Md., per proxy.

Svečiai:

K. Jurgela, Gen. Konsulato sekretorius, pakviestas protokolauti Ek. Centro tarimus;

A. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y.;

A. B. Strimaitis, New York, N. Y.;

Stud. Wm. J. Dragunas, New York, N. Y.

Paskaityta adv. M. M. Slikas šio turinio telegrama: "I had hoped to be present, but am engaged all day in court, I wish to voice the pledge of Philadelphia's Lithuanians" support of your work."

Taipgi paskaityta Ek. Centro nario P. Gudiškio, Waterbury, Conn., šio turinio laiškas: "Už garbę laikau Jumis ir tariu ačiu už laišką ir pakvietimą. Gerbiamasis, į posėdį ant 12 d. lapkričio dar tikrai negaliu pasakyti ar galėsiu atvykti. Musų Vaizbos Buto narių susirinkimas įvyks lapkričio 4 d. Galutinai pranešiu lapkričio 5 d. Man rodos, kad Ek. Centro narių posėdis yra begalo reikalingas dar šiais metais. P-o Varkalos raportų išklausymas yra svarbus. Tatgi aš nuo savęs labai užgiriu Jusų, ponas Žadeiki, užkvietimą. Su pagarba, P. Gudiškis, 814 Bank St., Waterbury, Conn., 1930 m., spalių 29 d."

P-as P. Molis, Detroit, Mich., tarp kitko savo laiške pažymėjo: "Prie progos galiu Tamstoms pranešti, kai musų organizacija iki šiol lietuviškai vadinosi save "Detroit Lietuvių Prekybos Taryba." Pereitame susirinkime 10 21, 30 pertaisė savo lietuvišką pavadinimą į "Detroit Liet. Vaizbos Butas." Taipgi pranešu, kad Ek. Centro posėdžio iš rugs. 23-24 dd. tarimai yra guati ir musų V. B. Valdybos studijuojami."

P-s P. Žadeikis, paaiškinęs, kad posėdis yra teisėtas, dalyvaujant reikalingam narių kvorumui, — ar tai asmeniškai ar per proxy, — pakvietė p. R. J. Urevich pirmininkauti. Pastarasis atsisako, motyvuodamas, kad Dr. Pr. Puskunigiui, Ek. Centro pirm., įgaliavus p. Žadeikį jo vietą užimti, gal p. Žadeikis teiktųsi pirmininkauti. P. Žadeikis sutiko.

Priimta sekamoji dienotvarkė:

1. Pareiškimas del Ek. Centro 1-jo posėdžio.
2. p. J. P. Varkalos pranešimas apie kelionės Lietuvon pasekmes.
3. Diskusijos del p. J. P. Varkalos pranešimo.
4. Ek. Centro r Vaizbos Butų rolė turizmo reikaluose.
5. Ek. Centro laikinojo statuto svarstymas.
6. Lietuvių vertėjų teismuose klausimas.
7. Lietuvių vertėjų Europon einančiuose laivuose klausimas.
6. Narių sumanymai.

1. Pareiškimas del Ek. Centro 1-jo posėdžio.

Adv. R. J. Urevich siulo protokolo neskaityti, kadangi šis 2-sis posėdis yra nepapraštas, vien p. Varkalos pranešimo išklausyti, ir be to, visi nariai jau skaitė protokolą, atsimena jo turinį ir sutinka su nutarimais, p. A. S. Trečiokas parėmė siulymą attidėti protokolo priėmimą iki kitam posėdžiui.

P. Žadeikis pastebėjo, kad šis posėdis yra teisėtas ir tąsa 1-jo posėdžio, ir siulo: kadangi visi susipažino su protokolo turiniu ir tas protokolas yra stropiai surašytas, — priimti jį šiame posėdy ir eiti šios dienotvarkės klausimus svarstyti.

J. P. Varkara pastebi: jei protokolą priimti, tai tektų jį skaityti, todel paremiu p. Urevich siulymą.

Adv. R. J. Urevich siulymas atidėti protokolo priėmimą kitam posėdžiui priimtas.

2. p. J. P. Varkalos pranešimas apie kelionęs Liet. pasekmes.

J. P. VARKALA (suglaustoje santraukoje): — Malonu pasakyti, kad įspudžiai apie Lietuvą pasiliko kuogeriausi. Teko keliauti automobliu per daugelį kraštų, kas davė progos sulyginti krašto išvaizdą su kitomis naujomis ir senomis valstybėmis. Tenka pastebėti, kad įgijau įspudžio, jog naujųjų Pabaltijo valstybių tarpe Lietuva žemdirbystės pažangos atžvilgiu stovi pirmoje vietoje, gi industrijos išsivystyme 2-jo vietoje po Suomijos. Iš to aišku, kad Lietuvoje kurybinės jėgos nuosekliai veikia ir daro pažangą. Bet prekybos atžvilgiu — Lietuva stovi paskutinėje vietoje, — gal del to, kad apie 80—90 nuošimčių prekybos įstaigų yra žydų ir svetimtaučių rankose, gi svetimtaučiai nesirupina Lietuvos prekybinės reputacijos palaikymu, bet vien tik pralobimu, ir pralobę pirkliai vyksta į užsienius su kapitalu iščiulptu iš Lietuvos žmonių. Pas svetimtaučius pirklius Lietuvoje nėra jokios biznio etikos, ir toks gešeftmacherių įsigalėjimas yra didelis Lietuvai smugis. Pav., žydų švenčių metu veik visos krautuvės yra uždaros. Gi norint ką pirkti, tenka kelias krautuves aplnkyti, kad nusistatyti del tikros prekės kainos.

Mums, kaipo Prekybos Rumų atstovams biznio su etika tenka sveikinti naujai įsikurusią grynai lietuvišką organizaciją Lietuvoje: "Lietuvių Prekybininkų, Pramoninkų ir Amatninkų Sąjungą." Teko dalyvauti ir jų posėdy ir sveikinti Ek. Centro vardu. Jie stengsis sulietuvinti Lietuvos prekybą, kuri dabar yra nelietuvių rankose. Dabar fabrikanto ir pirklio lietuvio padėtis yra begalo sunki. Pav., "Drobės" Bvė negali tinkamai savo dirbinių išplatinti Lietuvoje, nes žydai atsisako kooperuoti, o mastinės, apart Ekon. Karių B-vės, žydų rankose. Todel "Drobė" gyvuoja daugiausia ven tik užsakymais Lietuvos kariuomenės reikalams. Dabar prie fabriko įsteigta parduotuvė, gausiai lietuvių lankoma. "Drobės" dirbiniai labai dailųs.

(Bus daugiau)

FAŠISTAMS NEDOVANOJA

Nesenai už agitaciją kariuomenėj nuteistų trijų vokiečių karininkų advokatai buvo kreipęsi į prezidentą Hindenburgą, kad jiems dovanotų bausmę. Dabar jie gavo prezidento atsakymą. Jame prezidentas pareiškia, kad dabartinėmis sąlygomis ypatingai reikia išlaikyti kariuomenėj drausmę ir kad todel jis nieku budu negali nei dovanoti nei sumažinti bausmės, kurią paskyrė teismas.

Direct Echoes

(AIDAI)

FRANCES H. SADOWSKAS, Phone Republic 0420 — 6028 South Albany Avenue, Chicago, Ill.

Number 11. VOLUME I. Dec. 12, 1930

AS OTHERS SEE US.

Interesting, fascinating, meriting intensive study. That's what others say of our Lithuanian costums, country and language. Universities offers courses. Philology classes make frequent mention of this important ancient tongue. Linguists delight in the beauty and melody of the charming Lithuanian language.

Professor Alfred Senn, of Switzerland, was so impressed by our Lithuanian tongue that he made a serious study of it and today is one of the foremost authorities on this language. His interest was so great and sincere that he even spent eight years as a member of the Faculty of the University of Lithuania, further studying the language and getting better acuainted with Lithuania and her people.

The French poet, Monsieur de L. Milosz, has recently published, according to ELTA, a representative collection of popular Lithuanian tales and fables — "Countes et fabliaux de la Vielle Lithuanie" (Paris, 1930, Edition Fourcade, 22 rue de Conde). He has also published a French version of many Lithuanian "dainos" (popular songs) which met with a highly favorable reception in French literary circles.

Yet, are there still some of us of Lithuanian ancestry who do not know this famed Lithuanian tongue? Even further, some of us do not even know the glories of Lithuania's thrilling history, we have no idea of Lithuania's charming simple home-life. Though we hear our parents speak the language, we turn deaf ears.

Won't we ever look at our heritage of rich and full background and understand and appreciate it, as others are doing?

STOURY HOUT

Fighting With Vytautas --

A stone's throw from the bank of the Sheshupe lies a cemetery, long unused, and now a favorite rendezvous for those wishing a quiet place to rest. There still is a sanctified air about the place, for crosses and tombstones with Russian or Polish epitaphs stand here and there, reminders of the day when a foreign lord held sway.

Stretched out on the grass one balmy June day, lay two young fellows, my friend and I, both reading our histories. The reign of Vytautas had been assigned for the next day. Hate filed my heart when I read how Jogaila had murdered his uncle, Keistutis, in order to get the Lithuanian throne. My heart leaped with joy because he was foiled, when Vytautas, Keistutis' son, escaped, in almost the same manner as Charles Darney. Tears fell because of the hardships and pain he endured before he regained Vilna, the imperial city. My eyes could no longer make out the letters, so I raised them. They fell upon a hole in the ground the entrance to a tomb. What was that in front of it? I rubbed my eyes. It was still there. The form stepped out into the light, and now I could see it was a man dressed in black armor. Raising me from the ground, he said in a firm, but gentle voice:

"Eikš Tėvynė tave šaukia."

What did he mean? A thousand thoughts came into my mind. We passed through a dark tunnel and soon entered a wide field, in which two horses, one pitch-black and the other snowy-white, were calmly grazing. With me on the white horses we rode side by side to a lofty, imposing castle. In the courtyard all was hustle and bustle. Later I learned that preparations were being made for war, and several days after my arrival armor was given to me by the knight in black who, I discovered, was Vytautas himself.

Young men kept pouring in all week. Finally the order was given to set out on the march. The road was long; the days were hot and sultry. One evening the tents of the Teuton Crusaders were espied. Clouds were beginning to cover the entire heavens. Most unpropitious was the time for the Germans to fight. An unusually strong wind whipped the rain into the faces of men and beasts. Perkunas hurled his bolts with mighty reverberation. It seemed that he was on our side and was saying so. I could see Vytautas' lips moving and I knew that he was praying to Perkunas. As if in answer to his prayer the lightning soon ceased, but all night long the rain fell. When day broke the Teutons sought places where they could fight to the best advantage. They sued for peace, as their men had had no rest that night. Vytautas was immovable, however; his men were hardy and used to such hardships. Since their suit was unsuccessful the Crusaders fell with their full strength on our lines, thinking to gain victory at the first blow. It seemed as if they would, and that we would have to retreat, for we were giving ground fast. In the nick of time three companies led by Vytautas came dashing to our aid. The tide of battle was turned; it was now our turn to advance.

On we went, back we came. For not a single moment was there a lull in the fierce hand-to-hand combat. Everywhere I looked I could see Vytautas. He seemed to have super-human strength and agility. Once he was surrounded by more than six men and was holding his own, but would have been overcome, if assistance had not come. The evening shadows were falling when Vytautas rallied us for one mighty impetus. As our army, its banners streaming, the long hair of the men flying behind, bore down on the disorganized Teutons I felt in my heart that this was the end, the end not only of the battle, but of that once highly efficient, but now corrupt order of Teuton Knights. Their lines broke; they scattered, each one seeking to save his own skin. Truly enough from that day at žalgiris the order ceased to be any longer formidable.

A week later at the court. A feast was in preparation. Again the court was all hustle and bustle. Mead and wine were being set on the tables. The odors of broiling meats came from the kitchens. Butlers, maids, and cooks scurried to and fro.

That morning Vytautas had dubbed over a score of men. what a thrill ofjoy ran through me, when he ordered me to rise! To think that I had served such a mighty king and had been rewarded by him! After the ceremony young and old repaired to the banquet hall, to the feast. At a given signal we all rose with our goblets in our hands and shouted out so that the rafters trembled:

"Sveika, Lietuva, Tevyne!"

My cup of joy was brimming over; I was intoxicated both from happiness and the wine I had drunk. So it didn't take me long to fall asleep after the feasting ended. I dreamed of the ceremonies that morning, how I had sworn to be a faithful vassal to Vytautas. He was holding his arms in mine, as I pronounced the oath. Then, strange to say, he began to sway me back and forth, and from somewhere in the distance I heard a voice say:

"Come on! Get up! Are you going to stay here all night?"

JOS. J. RAYMOND

BLIND DATE

Twenty minutes late. Well, five more minutes.

"Oh Bebe. Where running to? Don't you know you've got a date with me tonight?"

"Gee, Roy. I didn't want you to see me at all. You see —well-when I made the date I forgot that—well anyway this is my night to stay in with my sister's baby. You see we take every other night. Honest I'm sorry. It's all right isn't it? We can make it some other night can't we!"

"Well. I guess so. Only you should have told me long ago. Why it's quarter to eight now. Where in the world am I going to get some girl to take a last minute date?"

"Gee, honest I'm sorry. You're not sore are you?"

"Well, you better run along now. And I've got to do some pretty fast work. Maybe I'll see you again."

"Goodbye. See you tomorrow at the Northeast route-desk."

"Humh. Not if I see you first. Of all the — Come on. Drive it or park it. Yeah. I am in a hurry. Doggone it. Nearest drug-store is where. Twelfth Street."

"Slug or nickel?"

"Slug."

"Beverly 5806. Pretty—rotten, pretty — Right. To think that that dame'd run out on—Beverly 5806? Gertrude? Say, I've got something funny to ask you. You see I've just come back from a little trip to Milwaukee and the boys, you know, Snow and Adam and Millard, have fixed up a little party tonigt and want me to come along. Now I know how it is for a girl to accept a last minute date but I figured you were always a pal of mine—oh. Well can't you break the date? More important than me? Oh."

It was now half an hour later and fifty five cents worth of slugs later when Roy called for Millard. The rest of the clan was quickly rounded up and four little "good books" were frantically thumbed. The telephone operator began to kid about the amount of calls being made.

"Well. Looks like a washout boys. Doggone that redhead. I guess I can play nigger for tonight and drive Adam around. It ought to be a lot of fun for a change. Kinda make each one of you hump to keep your girls interested while I pull off the big shot act. Come on let's go. Whose girl first? Where does she live Adam? Okerated."

Strangely polite, Adam introduced me to Ingred, his new girl-friend. Of course I was pleased to meet her and we were ready to start when good old Adam ppes up and says, "You don't know any nice girls who aren't dated tonight do you Ingred?"

"Why are you short a girl?"

"Uh huh, "I answered," one of these first time dates ran out on me."

"Well, wait just a minute while I go right up-stairs. I think that I can get a girl for you if you'll promise to be good."

"Gee, if you can do that little thing for me I'll promise you any one of my arms or legs any time you may want it."

"What did I tell you. Didn't I always say she was a nice kid. Didn't I tell you that you'd like her when you saw her? Aren't you even goin' to promise me a finger?"

"Oh shut up will you. She's back too soon to suit me. What luck Ingred?"

"Luck? I'll say you're lucky. Hurry right over—South —Avenue. And she said specifically to hurry and to try and be there in ten minutes."

RUTA GAY GIRLS
Bunco Party

Next Saturday, the thirteenth, the ever active Ruta Gay Girls are giving a bunco party at Sandara Hall, 3236 So. Halsted St. The fun begins at 7:30 P. M.

The prizes will be made by the girls themselves and I do not doubt that they will be dainty and make acceptable gifts, if the winners wish to so make use of them. There will be handkerchiefs, cases for them, towels, cushions and any number of other things.

The girls will serve tea and cake, too—so do not oversatisfy your appetites before coming.

Believe it or not—you will have a good time if you come to see the Ruta Gay Girls.

Tickets are 35 cents if you are grown-up and dignified, and only 15 cents if you are young and frisky.

—Natalia

ŽIOPLIAI

"PROF. KAMPININKAS" ŽIOPLESNIS IR UŽ ŽIOPLIUS.

Tai tau ir gadynė, kad visas pasaulis subruzdo šviesti, idant pažinus spaudą; tik vienas "Prof. Kampininkas" atžagaras lyg vėžys atsilikęs nuo civilizuoto pasaulio, taip kad netgi negali perskaityti ir suprasti laikraščiuose esančių straipsnių.

Taip tas vargšas pamatęs "Sandaroje" tilpusį straipsnį "Sandariečiu buti tai garbė," kažin ką pamanė. Tur but nabagas tą rytą iš lovos atbulas kėlėsi, kad ir tas straipsnis jam atžagariai atrodė. Toliaus pakaušį krapštydamas sako: "Bet lietuvybė jiems tiek apeina, kaip Afrikos bezdžionėms kultura." Bet pasvarsčius geriau, tad pamatysime, kad vargšas užsimojęs su ta lazda ir apsukęs patsai sau per pakaušį užsikirto. Taip, kad jeigu jis netiki, tad gali persitikrinti. Neperseneai tas patsai "profesorius" broliukų organe "Drauge" rėžia: "Nezaležninkų-gi kunigužiai vaikšto po namus, biznius ir renka aukas "Lietuvai šelpti." Ar ne tai puikus darbas? Tie "kunigužiai" surinkę aukas pagelbės Lietuvai žengti prie apšvietos, prisisteigti daugiau mokyklų, įsisteigti neatbutinų dalykų ir tt. Bet ką gi "kampininkas" pasakis, kokiam tikslui "broliukai" su visa juodvarnių armija renka aukas? O gi Romai ir popui, kad tas perėtų dar daugiau juodvarnių — parazitų, ala Macochas, Olšauskas ir tt.

Tai ve "Profesorius Kampininkas" matyt gerai painformuotas "Prof. Pakšto," kuris Afrikoje tyria bezdžiones, tik vargšas ne tiems prikiša. Jo visa istorija taikyta sandariečiams, kaip tik atatinka jam pačiam su visa šventakuprijada.

Tad vožno P. K. prašome už tad netgi nesignievoti, nes žitaip mes "Žioplių " štabas nutarėme. O jeigu jagamastis mums netiki, tad lai pasiklausia gudresnių žmonių, kurie dar geriau atsakys. Bet tik kartais susipratę lietuviai tokius paukščius kaip P. K. gali ignoruoti.

—Perkuno Vaikas.

TELEGRAMA SUKLAIDINO.

Mirus vienam žmogui, jo artimi giminės nupirko vainiką ir spaustuvėj užsakė atspausdinti šiokį tekstą:

"Ilsėkis ramybėje! Iki pasimatymo!"

Grįžę namo, galvoja, kad kaspino tekstas reikėtų papildyti. Ir pasiuntė spaustuvėn tokio turinio telegramą:

"Prašome pridėti 'Danguje,' jei užteks dar vietos."

Telegramose nededama jokių ženklų tarp žodžių. Taigi antrą dieną, lavoną lydint į kapus, žmonės nustebę skaitė:

"Ilsėkis ramybėje! Iki pasimatymo danguje, jei užteks dar vietos!"

KAM TIKO, KAM NE

—Prie šventoriaus vartų sėdi elgeta ir meldžiasi. Pro šalį eina gydytojas.

—Sveikata ligonių! Melskis už mus! — drebančiu balsu prabilo elgeta ir nuo gydytojo gavo litą.

Praeina valsčiaus viršaitis.

—Sosto išmintis! Pasigailėk musų! — tęsia toliau elgėta ir nuo viršaičio gauna puslitį.

Skubėdama eina pro elgetą klebono gaspadinė.

—Dvasiškas inde! Susimilk ant musų! — tęsia elgeta. Bet šiuo kart jo apsivilta. Gaspadinė apsidairė ar niekas negirdėjo ir ar niekas nemato, iškoliojo, nėrė kelis nykščius pašonėn ir nuėjo apskųsti klebonui, kad uždraustų "nepraustaburniui" elgetai sėdėti šventoriuje.

Sandaros

KONCERTAS

PAMINĖJIMUI 13 M. LIET. NEPRIKLAUSOMYBĖS

— bus —

Sekmadienyje

Vasario-Feb. 15 d., 1931

LIET. AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Ši diena yra Lietuvos Atgimimo diena ir todel mes visi lietuviai ją švęsime. Aukštai įvertindami šį svarbų įvykį Lietuvos istorijoj—visi iškilmingai susirinksime ir apvaikščiosime tą brangią

LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĘ

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

HARTFORD, CONN.

Vietos lietuvių judėjimas.

Musų kolonijos korespondentai miega arba tingi parašyti iš vetos lietuvių judėjimo. Nors čia nedaugiausia gyvumo veikime, vienok yra apie ką rašynėti. Pastarais laikais, čia buvo perstatymas — spektaklis, vadinamu "Dzimdzi Drimdzi" grupės. Nors šis vardas pp. Vanagaičio ir Olišausko gestroliavimui neatatinka tikrenybei, bet žmonės p. Vanagaičio firmos kitaip ir nevadina.

Spektaklis, galima sakyti, gerai perstatytas, nes lošikai yra toje srityje profesionalai, prityrę ir išsilavinę, kad ir iš nieko sulipdo įspudingą ir publiką patenknantį vaidinimą. Reikia pasakyti, kad p. Vanagaitis gerai pažįsta amerikiečių lietuvių sceniską skonį, žino kas jiems patinka tą ir duoda. Budamas geru komiku, jis savo spektalius prirengęs vien tik iš juokų, tarpuse lengvų juokingų veiksmų įspraudžia daineles. Viskas atliekama su muzikos — Piano akompanimentu, tas viskas sudaro savotiškos rųšies lietuvišką vodevilių.

Sandariečiai rengiasi pradėti veikimą po Naujų Metų.

Vietos Sandariečiai pereitą metą mažai ką vekė, išskyrus poros bankietų surengimo, nieko daugaiu neparengta. Blogi laikai, bedarbės yra to priežastis, taip visi sako. Paskutiniame bankiete buvusiame Garde Hotely, buvo gražus burelis svečių, ne tk vietiniai bet ir apielinkinių miestų lietuviai dalyvavo. Dabar girdžiu jog yra daromi planai ką nors padaryta, nes susirinkimo kuopadaryta, nes susirinkime kuopos narių nebuvo per du mėnesiu.

SLA. kuopa rengia spektaklį

Vetos SLA 124 kuopa po vadovyste p. Čekanausko rengia spektaklį "Divorsas" trijų veiksmų komediją, K. S. Karpavičiaus. Spektaklio perstatymas įvyks sausio 18 d., 1931 m., reiškia SLA. kuopa pradės Naujus Metus su veikimu.

Teko patirti, kad SLA. teatralis skyrius ruošiasi rimtai ir bene pirmu kartu Hartforde pasirodis puikia. Buvau nuvykęs į teatro bandymą, mačiau lošikus vaidinant, pukiai lošia, ypatingai šiame veikale figuruoja p-lė P. Juodsnukaitė ir Levišauskas, šie du lošėjai atrodo užimanti svarbias komikų roles.

Abelnai vekale dalyvauja nemaža grupė lošėjų, veikalas gražus ir juokingas, viskas dedasi Klapėdoje. Veikale yra parodoma kaip amerikiečiai lietuviai parvykę į Lietuvą vakacijas praleisti elgiasi, vieni jų girtuokliauja ir bando grafto budu įsigyti valdiškas vietas, gi jų moterįs su ponaičiais ir karininkais baliavoja iš ko vėliau iškyla nesusipratimas, butent klausimas "Divorso." Ten atvaizduojamas abelnas amerikiečių viešėjimas, jų linksmybės ir bėdos, viskas yra juokinga nuotaika perstatoma. Tikiu, kad bus labai puikus spektaklis, patiks musų publikai, kuri juokus labai myli.

Lošime dalyvauja G. Levišauskas, J. Januškevičus Jr., pp. Smitkai, Butvilas Martynas jaunas smagus vaikinas lošia leitenanto rolę. Čekanauskas vaidins vadinamo Kauno žuliko ir Januškevičius jo pagelbininko, abu turi svarbias roles ir moka kaip iš Amerikos lietuvių dolerius vilioti. P-s A. Bekeris, lošia komiko rolę, butent senbernio, jis atstovauja Chicagos butlegerius.

Iš gražiosios lyties, lošia pės Juodsnukaitės, P. Vaitiekunaitė, O. Tunaitė ir S. Januškevičaitė, taipgi burelis iš 5 vaiku kurie taipgi dalyvauja dviejuose aktuose. Trumpai sakant, šis SLA. kuopos rengiamas spektaklis bus nepaprastas, pirmu kartu šiame mieste statomas.

Kiek laiko atgal, čia buvo lietuvių parapijos fėrai, gerai pavyko, p. J. Sekys išlaimėjo gražų krėslą vertės 70 dolerių, kiti gi laimėjo smulkesnius daykėlius, bet p. Sekys laimingiausias yra, nes tk už 70 centų laimėjo 70 dolerių vertės laiktą.

—Viską žinąs.

RACINE, VIS.

SLA. 100 kp. laikė priešmetinį susirinkimą gruodžio 7 d., 2 val. po pietų, Union Hall. Išrinkta valdyba iš šių gerų lėvynainių: Pirmininku — J. Vasiliauskas; vice-pirm.— A. Klapatauskas; turtų rašt. — St. Mockus; užrašų rašt.— J. Kapočius; iždininku—M. Viunas; iždo globėjais — St. Gibavičius ir M. Baktis; organizatorium M. Kasparaitis.

Manoma šią kuopą sustiprinti ateinančiais, 1931 m., nes ra kuo pasitikėti, žinant darbtumą valdybos narių. Kaip pirm pabėgimo bolševikų iš SLA. taip ir dabar mus kuoboj rusų raugo atsiduodančių lietuvių nebuvo ir nėra.

Lapkričio 27 d., padėkavonės šventėj, Lietuvių Brolių ir Seserų Draugystė buvo suruous programą ir šokius, 12th St. Hall. Statė scenoj komediją "Kuprotas Oželis."

Kaip visur, taip ir Racine viešpatauja bedarbė, miestely š 67 tukstančių gyventojų randasi bedarbių apie 6,000. Vieinės organizacijos jiems eina pagalbą, renka aukas del pirdimo maisto ir drabužių. Miesto valdžia išleidžia po 20,000 dolerių kas mėnuo del budžio.

Tebuna lietuviams pamoka į bedarbė. Kaip buna darbo, kiekvienas dirbantis uždirba, bet ne kiekvienas susipraęs taupo. Kas turi susitaupęs kai dirbo, tam toji bedarbė neatjaučiama.

—M. Kasparaitis.

APIE BUSIANČIAS EKSKURSIJAS

Skandinavų-Amerikos Linija ruošiasi praplatinti lietuvių trafiką ateinančiam sezone. Tiktai per Klaipėdą.

Daugelis įžymių lietuvių organizacijų ruošia ekskursijas bendradarbiaujant su Lietuvių Laivakorčių Agentų Draugija.

Baigiantis istoriškiems 1930 metams ir keliavimo sezonui, kuris buvo svarbus lietuvių pasauly ryšy su Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 etų mirties sukaktuvėmis, tikrai šauniai ir patriotiškai paminėtoms visame pasauly, ir Skandinavų-Amerikos Linijai įvedus tiesioginį susisiekimą tarp Amerikos ir Lietuvos, kas neišdildomai bus paminėta Lietuvos istorijos lapuose, — p. Juozas F. Smitrus, Skandinavų-Amerikos Linijos Lietuvių Skyriaus vedėjas, kuris per pastaruosius 7 metus nuolat stengėsi visais atžvilgiais populiarinti Klaipėdos uostą ir vystyti tiesioginį transatlantišką ryšį tarpe Amerikos ir Lietuvos, praneša, kad didelė pažanga padaryta trans-atlantiškoje tarnyboje lietuviams keleiviams šiais metais ir kad Skandinavų-Amerikos Linija pergabeno iš viso apie 1,000 lietuvių keleivių į Lietuvą ir iš Lietuvos, kas tikrai yra pažymėtinas skaitliumi rekordas. Visi kas keliavo šios linijos laivais, patyrė tikrai puikų patarnavimą ir prižadėjo teikti savo nuoširdžią paramą linijai tikslu palaikyti nuolatinį ryšį su Lietuvos uostų.

Linija suteikė nepaprastų parankumų ir patogumų, kad patenkinus lietuvius keleivius, ir keliaujant į Klaipėdą tiesioginiai arba per Kopenhagą išvengiama daug formalumų ir kliučių, kokias paprastai sutinka keleivis į Lietuvą ar iš Lietuvos vykstąs kitais keliais. Daug stambių patobulinimų vis dar tebedaroma neskaitant jau padarytų žygių, kad ši linija taptų patogiausia lietuviams keleiviams. Skandinavų-Amerikos linija nutarusi nuolat palaikyti šią tarnybą su savo populiariais laivais, "Frederik VIII," "Oskar II," "Hellig Olav" ir "United States.'

Sekančiais metais Skandinavų-Amerikos Linija planuoja pasiųsti du ar tris savo transatlantiškus garlaivius tiesioginiai į Klaipėdą, neskaitant reguliarių reisų į Klaipėdą mažesniu laivu, ir įvairios organizacijos taipgi ir nesenai įkurtos organizacijos Lietuvos turizmui ugdyti bendrai su Lietuvių Agentų Draugija, kreipėsi į Liniją ir vyksta derybos del surengimo specialių ekskursijų Lietuvon. Kaikurios organizacijos jau galutinai susitarė ir oficialiai pranešimai bus paskelbti šiame laikrašty.

Iš Lietuvos

Radvilišky, spalio 27 dieną iškilmingai minėjo Vytauto Didžiojo mirties sukaktuves; visas miestas pasipuošė tautiškomis veliavomis. Visu mokyklų mokiniai, šauliai, geležinkeliečiai ir kitos organizacijos nuvyko į bažnyčią. Po pamaldų, vietos klebonas pasakė, tai dienai pritaikintą pamokslą.

Po pamokslui, visi rinkosi į rinkos aikštę. Čia atvyko vietos įgulos viršininkas majoras Kutka, kuris ir pasveikino visus susirinkusius. Vėliaus kalbėjo mokytojas V. Urbonas. Po jo kalbos, geležinkeliečių kuopos orchestras sugrojo Lietuvos Himną ir Vytauto giesmę.

Vėliaus žygiavo visi į kapines prie paminklo žuvusių už Lietuvos laisvę. Kun. atlikęs tam tikras ceramonijas, dar pasakė ir prakalbą apie Vytautą Didįjį ir jo darbus Lietuvai. Po jo kalbėjo mokytojis A. Skripkauskas, kviesdamas stoti visus vienybėje po tautos veliava ir kovoti už Vilniaus atvadavimą. Jo kalba buvo karšta, patrijotinga, kad net matėsi nekurių klausytojų akyse ašaras.

Vakare įvyko įspudingas Vytauto veliavos nuleidimas. Minėjimas Vytauto šventės baigtas paskaitomis ir kitokiomis pramogomis.

Raviliškis yra centras-mazgas Lietuvos geležinkelių. Čia sueina iš visų pusių gelžkelio ruožai, kaip tai: Kauno, Mažeikių, Telšių, Panevežio, Biržų ir platusis ruožas eina iš Radviliškio į Tauragę ir Mažają Lietuvą — Klaipėdą. Taipgi, Radviliškis yra vienas didesnių miestų Šiaulių apsk. ir atsižymi savo puikumu. Radviliškio stotyje gal nevienam amerikiečiui teko buti ir gali paliudyt, kad ji didumu ir gražumo pralenkia ir Šiaulių stotį. Patsai miestas perdaug pasigirti negali, nes, apart kelių murinių namų, visi kiti yra mediniai ir apsenę.

Švietimo atžvilgiu, — čia yra progimnazija ir 9 kl. pradžios mokykla, pavadinta Dr. Vinco Kudirkos vardu.

Pati mokykla tuojaus metasi kiekvienam į akį, kuris tik pirmą kartą atsilanko į Radviliškį. Tai yra didelis trijų aukštų namas, tik šiais metais baigtas statyti.

Mokykla statyta savivaldybių ir švietimo ministerijos lešomis, kuri kainavo 150,000 litų. Įrengta puikiai ir turi gražią salę. Kaip girdėt, yra net 9 mokytojai — visi tautininkai ir šauliai, mokyklos vedėjas, rodos, yra p. Stungis.

Taipgi yra keletas kino ir bankinė įstaiga, puikus miesto sodnas, puikiai išpuoštas gėlėmis, kas suteikia daug malonumo gyventojams. Vasaros laiku laikoma šokiai ir rodoma kino.

Radviliškis randasi lygioj vietoj. Randasi keletas žymesnių gatvių, kurios yra išgręstos ir turi šalygatvius, apsodintus medeliais, kas, vasaros laiku, suteikia puikų vaizdą.

—J. V. Kiaušas.

Messario
SYRUP OF TAR
su Ekstraktu iš
COD LIVERS
ir
Menthol
Alkoholio 2%
Pirma Pagelba
KOSULIAMS
Paeinantiems nuo
Šalčių
ir
Menkesnių Gerklės
Paerzinimų
Parduoda
MICHAEL MESSAR
Lietuviškoj Vaistynėje
3201 S. Halsted St., Chicago

Sandaros Sekretoriaus Maršrutas

A. L. T. S. Centro Sekretorius, p. Antanas Žukas, pagal Sandaros Seimo tarimą, pradeda lankyti lietuvių kolonijas rytinėse valstijose Sandaros reikalais.

Jo maršrutas yra sekantis:

Gruodžio mėn.

13, 14 ir 15 d. — Providence, R. I.

18 ir 19 d. — Stamford, Conn.

20, 21, 22 ir 24 d. — New Haven, Conn.

27 ir 28 d. — White Plains, N. Y.

30 ir 31 d. — Bridgeport, Conn.

Sausio mėn.

Nuo 2 iki 10 d. — Brooklyn, N. Y.

11 ir 12 d. — Newark, N.J.

13 ir 14 d. — Paterson, N. J.

15, 16 ir 17 d. — Kearney, N. J.

18 ir 19 d. — Bayone, N. J.

20, 21 ir 22 — Easton, Pa.

24, 25, 26 ir 27 d. — Philadelphia, Pa.

29, 30 ir 31 d. — Baltimore, Md.

Vasario mėn.

3, 4 ir 5 d. — Shenandoah, Pa.

6 ir 7 d. — Minersville, Pa.

8 ir 9 d. — Kingston, Pa.

10 ir 11 d. — Binghamton, N. Y.

12, 13 ir 14 d. — Scranton, Pa.

15, 16, 17, 18, 19 ir 20 d.— Wilkes Barre, Pa.

21, 22, 23 ir 24 d. —Pittston, Pa.

26, 27 ir 28 d.—Pittsburgh, Pa.

Kur tik galima, viršminėtose vietose Sandariečiai ir visi tautiškos sriovės žmonės yra prašomi surengti bile vieną iš tai kolonijai paskirtų dienų viešas prakalbas, arba bent stengtis sušaukti kaip galima didesnį susirinkimą iš gerų lietuvių, kur butų galima plačiai pakalbėti apie veikimą ateityje musų organizacijose ir abelnai tautiškoj dirvoj.

Del tolesnių informacijų rašykit Sandaros Centrui.

A. L. T. S. Cent. Valdyba.

Old Country Club Brewery
P. BAUMILA, Sav.
Išdirbu visokios rušies toniką ir pristatau į visokius parengimus. Taipgi ant pareikalavimo pristatau ir į kitus miestus.
118 Bay State Road
Telephone 23968
METHUEN, MASS.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Parduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius. O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:
258 Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

Labai didelės! Labai pigios! Labai gražios!

Kalėdoms Dovanos

Negali buti gražesnės ir malonesnės Kalėdinės dovanos už gražią ir naudingą knygą. Ypatingoji dailioji literatura labai tinka Kalėdų Dovanoms. Štai musų pasiulymas (tik ką gautos iš Lietuvos knygos):

BAJORŲ GUŠTA

Romanas, parašytas talentingo rašytojo. Kas nori meilės intrygas sužinoti, perskaitykite šį romaną. Puslapių 155, kaina 75c.

MANO MAŽASIS TROTTAS

Francuzų literaturos akademijos vainikuotas romanas. Pilniausį francuzų tautos romantiškumą rasite šioj knygoj. Pusl 144, kaina 75c.

TRYS ŠIRDYS

Jack Londono romanas. Apie rašytojo kurinius žino visas pasaulis. Apysaka dviejuose tomuose — 390 puslapių. Kaina $1.50.

GYVENIMO DUMBLE

Garsusis S. E. Vitaičio romanas—apysaka. Realio Amerikos lietuvių gyvenimo aprašymas supintam žavėjančiam romane. Juo toliau skaitai šią apysaką, juo labiau nori skaityti. Ypatingai moterų mėgiama knyga. Puslapių 364, kaina $2.00.

Visos šios penkios knygos sudaro 1,053 puslapius ir reguliarė jų kaina yra $5.00. Bet trumpam laikui, tik iki Kalėdų galite gauti visas šias knygas tik už $3.00, su musų apmokamu prisiuntimu.

GYVENIMO DUMBLE apysakos turime jau visai nedaug ir neužilgo nebus galima jos gauti nei už kelis dolerius vieną egzempliorių. Kurie norėtų šią visame lietuviškame pasauly pagarsėjusią apysaką įsigyti, tai prieš Kalėdų šventes galite nusipirkti popiero apdarais, dviejų dolerių vertės knygą tik už $1.25 su prisiuntimu.

Užsakymus su pinigais siųskite šiuo adresu:

PARAMA

307 W. 30th Street, New York City.

CHICAGOJE

Vaidylų Choro Vakaro Impresijos

Rašo **Nora.**

Tie musų, kurie ėjom praeitą sekmadienio vakarą pasiklausyti ir pamatyti Vaidylų Choro pastatytos dviejų veiksmų operetės, "Palangos Jureivių," su intencija rasti ko nors gero ir gražaus šiame Vaidylų Choro darbe, o ne ieškoti priekabių ir del visokių savo išrokavimų "kritikuoti," išsinešėm gražaus ir malonaus įspudžia.

Visų pirma, reikia džiaugtis, kad turime žmonių, kurie organizuojasi į grupes ir dirba kulturos darbą lietuvių naudai. Kad šie vyrai matė reikalingumą, naudingumą ir turi gerų norų dirbti dailės dirvoje, liudija faktas, kad jų choras gyvuoja jau keli metai ir turi suvirš penkias dešimt narių. Vedėjas, nuo pat choro susiorganizavimo pradžios, yra gerai mokąs muziką asmuo, p-as J. Sauris. Jis yra ilgą laiką ją rimtai studijavęs, specializavęsis, rodos, piano šakoje ir, kiek iki šiam laikui girdėjom ir matėm rezultatų jo darbuotės kaip choro vedėjo, galime tik džiaugtis, kad turime tokią menišką jėgą savo tarpe.

"Palangos Jureiviai" yra komiška operetė (Rhys Herbert parašyta vardu "Captain von der Hume"), p. Saurio sulietuvinta ir savaip sutvarkyta. Joje dalyvauja buriai jureivių, kaimiečių ir jurių plėšikas su savo pasekėjais. Muzika lengva ir meliodinga. Choras ir atskiri artistai gražiai pildė ją.

Orkestra, Mikė Jozavito sutaisyta, davė tinkamą foną visam veiksmui. Tiesa, dramatinei veikalo pusei stokojo režisuros, bet kadangi buvo aiškiai matomi nuoširdus vaidylų norai teikti ko nors įvairesnio savo muzikališkame veikime, tai galima tik palinkėti Vaidylų Chorui ir jo vedėjui, p-ui Sauriui, ilgo ir sekmingo darbavimosi dailės dirvoje.

Iš Šimtinės Kuopos Susirinkimo

Pereitame pirmadienyje, gruodžio 8, šimtinė kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kuriame apsvarsčius kuopos reikalus, buvo ir rinkimas naujos valdybos 1931 metams.

Naujoji valdyba susideda iš šių narių: pirmininkas, — J. Brown; vice-pirm. F. A. Bukauskas; užrašų rašt. — S. Martin; fin. rašt. — p-ia P. Petraitienė; iždi. B. Paliulienė.

Žinant virš paminėtų asmenų darbštumą, jau galima iškalno sakyti, su pritarimu visų kuopos narių, galės buti ir pasekminga kuopos darbuotė, ko mes ir linkim.

Sekantis kuopos susirinkimas bus pas pp. Miliauskus namuose, Cicero, Ill., sausio 12 dieną. Taigi visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti.

—**F. Visbarienė.**

LIETUVIŲ VALANDA

Matyt, kad $1000 kuriuos Jos. Budriko korporacija paskyrė radio dainininkų kontestui, tikrai sutraukė visus lietuvių geresnius dainininkus, nes tokį gavau pereitą sekmadienį klausantis lietuvių valandos iš stoties WCFL nuo 1 iki 2 val. po pietų. Visi šiame programe dalyvavę dainininkai pasižymėjo gražiu dainavimu ir savo gražiais, maloniais balsais. Ir p. Saurio vedamas Vaidylų vyrų choras neatsiliko nuo solistų, gerai sudainuodamas keletą gražių dainelių. Šauni Budriko radio orkestra visados puošia lietuvių valandos programus. Pasidėkuojant Budriko sumanymui dainininkų kontesto, mums tenka išgirsti daug musų naujų artistinių pajėgų, naujų dainininkų ir dainininkių, kurie tikrai palinksmina visus radio klausytojus. Tiktai visiems reikėtų siųsti savo balsus už tą kontestantą, kurio dainavimas geriausiai patiko, nes tas priduoda dar geresnį kontestantams upą.

—**Girda.**

AUKAVO KALĖDŲ EGLAITEI.

Kalėdų Eglatės Fondas gerokai padidėjo begyje keleto pastarųjų dienų. Trys SLA. kuopos paaukavo net po dešimtį dolerių. Visas sąrašas atrodo sekančiai:

SLA. 36 kp.	$10.00
SLA. 134 kp.	10.00
SLA. 208 kp.	10.00
M. Aleksiunienė	1.00
O. Naglienė	1.00
P-ni Stradomskienė	2.00
P-ni Gulbinienė	1.00
P-ni Zalatorienė	1.00
P-ni Pechukaitienė	1.00
P-ni Rumchukienė	1.00
M. Vaidyla	2.00
J. Blozis	1.00
Dr. A. L. Graičunas	$1.00
V. Stulpinas	1.00

Šis Fondas reiktų gerokai padidinti, nes Kalėdų Eglaitės išlaidos bus nemažos. Tiems, kurie aukavo reikia tarti širdingą padėką.

—**Pilietis.**

"LIAUDIES TRIBUNOS" PUOTA

Pereitam šeštadieny burys northsaidiečių vadovaujanti p. Simokaičio ir Semaškos atpiškėjo Bridgeportan ir paremti vietinių entuziastų surengė Universal kliube savo vakarienę.

Savo laiku šie veikėjai stovėjo gana aukštai. Net "Tėvynė" apie juos rašė pirmame puslapy. Šiandie jie truputį sumenkėjo, nežiurint, jog senoviška kritika vis dar nenustoja savo smarkumo.

Vakarienės "toatmasteriu" buvo p. K. Semaška. Jis pasakė ir daugiausia prakalbų apie savo išsvajotus laimėjimus. P-as Simokaitis piešė ateities žygius, o p. Olis skundės, kad ačiu Pildomos Tarybos neveiklumui bolševikai išves didžiumą narių. Tikra "sudna diena" tame susivienijime! Aš gi tylėjau kaip tas zuikis ausis suglaudęs ir prašiau Dievo kad užbaigtų kalbėtojų eiles ir galėčiau važiuoti namo.

— **X. Y.**

KUČIŲ VAKARIENĖ

Nuo senai jau girdėti Chicagoje gandai apie kokį tai parengimą Lietuvių Auditorijoje, gruodžio 24 dd., butent Kučių vakarą.

Tuomi ir mane užžingeidavo ir aš nutariau sužinoti, kas tą viską rengia, kur ir kaip ir kas dalyvaus. Ir manote, kad nesužinojau? Kur gi ne. O kadangi tenai bus visokių prašmatnybių ir dalyvaus daugelis žymių asmenų, tad ir aš nutariau ir taip pat patariu ir kitiems dalyvauti. Kaip teko sužinoti, tad tenai bus šie asmenys nemanykite, kad prasti, bet visi su aukštom kategorijom, butent: lojariai, daktarai, bajorai, redaktoriai, graboriai, duonkepiai, kompozitoriai ir visoki kitoki biznieriai Aš irgi dalyvausiu. O kaip kiti kurie čia nepaminėti?. Tap, šiur, kad dalyvaus. Tad neužmirškite, dar kartą pakartoju, kad nepraleistumėte tos progos, kokia mažai kada pasitaiko. Pradžia 8 val. vakaro, Lietuvių Auditorijoj, ant Halsted Street.

—**J. Š.**

Babravičiaus koncertas Klaipėdoj

KLAIPĖDA. 15. XI. 30.— Parvykęs su paskutinia amerikiečių ekskursija, kaipo jos vadovas, J. Babravičius apsistojo kuriam laikui Klaipėdoj. Vietinė meno "Aukuro" draugija, lapkričio 13 d. čia surengė Babravičiaus arijų ir dainų vakarą. Programa buvo be galo plati, žmonės kėlė ovacijas. Bet polyginti publikos buvo nedaug. Babravičiaus balso daugumas nėra girdėję, nes Lietuvoj jis tik trumpą laiką tėra gyvenęs. Nelietuviams jis kaip ir nepažįstamas kol kas, todel jų (vokiečių ir žydų) labai mažai į koncertą teatsilankė. Bet publika buvo rinktinė. — Tie kurie nebuvo, ir laukia sekančios progos. Kada toki proga bus — nežinia. Babravičius įstosiąs į Lietuvos Operą.

—**V.**

Babravičiaus ekskursiją Skandinavų Amerikos Linijos

KAUNAS, lapkr. 6. — Su dideliu nusistebėjimu išgirdau, kad J. Babravičiaus ekskursiją sudaro apie 50 žmonių, nes mes čia manyti nemėme, kad tokiu vėlyvu laiku galėsite tiek žmonių sudaryti. Ekskursiją pasitikti ir atatinkamai priimti, pats nuvažiavau į Klaipėdą jau 28 d. spalio. Laivas "Vistula" su ekskursija atplaukė į Klaipėdą 29 spalio, apie 9 val. vakare. Keleiviams teko pernakvoti dar ant laivo, kuom visi buvo labai patenkinti. Tai nutarėme, keleivius iškelti ant žemės tik kitą dieną, t. y. 30 d. spalio, 8 val. iš ryto. Prieš 7 val. nuvykęs į laivą "Vistulą", jau galėjau pasveikinti keleivius su laimingu atvažiavimu ir pasiteirauti, kaip kelionė pavyko. Iš visų galėjau išgirsti tik kuogeriausius atsiliepimus. Ir laivu "Frederik VIII", ir valgiu, ir patarnavimu, ir tuo, kad nežiurint gausaus vaišinimosi gardžiais valgiais, jie, vykdami per vandenyną visai nesirgę. O čia dar, jiems pasiekus Lietuvą, pasitaikė toks puikus, lig pavasar., saulėtas oras. Žodžiu sakant, jie esą visi labai patenkinti ir net laimingi. Po valandelės, galėjau pasisveikinti su p. J. Babravičium ir jo žmona. Iš p. Babravičiaus jau konkrėčiau patyriau apie visus pasiruošimus prie šios, taip gražiai nusisekusios, ekskursijos. Sako — važiavome kaip kokie kunigaikščiai. Viskas buvo kuopuikiausia. Linija Skandinavų Amerikos, girdi mus tiesiog išlėpino, kaip valgiu, taip ir puikiausiu atarnavimu, bet — sako p. Babravičius — tai nebuvo vien kuomandagiausis patarnavimas, bet tiesiog širdingas globojimas visų musų. — P. J. Babravičius sakėsi daug kartų įvairiomis linijomis, pačiomis geriausiomis, keliavęs per vandenyną, bet tokios smagios kelionės dar neturėjęs. P. Babravičius prašė manęs, prie pačios pirmos progos, perduoti Skandinavų Amerikos Linijos į New Yorką, agentams ir kitiems p. p. prisidėjusiems prie suteikimo tokios smagios ekskursijos—kelionės musų keleivių į Lietuvą, savo širdingą padėką ir sveikinimus. P. Babravičius, per vėliau įvykusį "Viktorijos" viešbuty Klaipėdoje, Šaulių Sąjungos surengto priėmimo, dar visų paklausė, ar jie patenkinti Skandinavų Amerikos Linijos patarnavimu jiems, į ką visi atvykusieji lietuviai — ekskursantai sušuko, kad esą labai patenkinti. Bagažo peržiurėjimo, kaip tokio ne nebuvo, je, tik kaipo butinas formalumas — tiesą pasakius, peržiurėjio, kaip tokio ne nebuvo, truko kokį pusvalandį, ne daugiau. O dar prieš tai, lygiai 8 val. atvykę prie laivo Šauliai su muzikos orkestru pasitiko atvykusius. Vietinės lietuvaitės apsegiojo juos gėlėmis gražių gėlių ir juostą (tautišką), kurią dainininkas užsidėjo ant savęs. Po pasveikinimo, erkestrui grojant. ekskursantai nusileido nuo "Vistulos". 10 val. įvyko, jau paminėtas, Šaulių suruoštas, priėmimas "Viktorijoje." Tad ir kelione ir priėmimu Klaipėdoje, kuriuo jau mes pasirupinome, keleiviai buvo labai patenkinti. Tad su Skandinavų Amerikos Linijos ir jos agentais ten — Amerikon nuveiktų darbu suorganizuoti tokią ekskursiją, kuri ir toliau gerai nusisekė, galite buti visi visiškai patenkinti.

—**Rep. A. Montvydas.**

VISUR PILNA GINKLŲ

Vienoj policija padarė kratą respublikos apsaugos lygoje ir sukonfiskavo didelį kiekį ginklų. Atimta 440,075 šautuvai, 20 kulkasvydžių ir 360,000 šovinių.

IŠVAŽIUOJA FRANCIJON

Prof. Kęstutis Šliupas sveikatai pataisyti gavo du mėn. atostogų ir važiuoja Francijon. Šliupas Francijoj aplankysiąs vieną kitą universitetą ir susipažinsiąs su tuose universitetuose dėstomais dalykias ir tvarka.

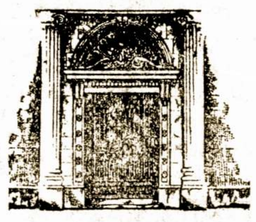

Gera Proga

pradėt įmokėt į CHRISTMAS CLUB (Kalėdų Kliubą), kur dedant atliekamus centus kas savaitę ar mėnesį gale metų susidaro graži suma, kuri yra išmokama su nuošimčiu.

Tai prašome gerbiamus tautiečius atsilankyti dienomis arba Utarninko ar Subatos vakarais ir išsiimti knygutes, jei ne del savęs, tai nors del vaikučių ir pradėti juos pratint prie gero taupinimo budo.

Su pagarba,

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street, Chicago.

Duodame $56 Nuolaidos

Dabar Perkantiems Naują 1931 Metų Mados Ant Standard Padarymo Radio

Peoples Furniture Kompanijos Krautuvese

Štai kodel: Peoples Krautuvės pasinaudojo dideliu išdirbėjų pasiulymu. Pirkome didį radio skaičių, mokėjome cash, gavome už labai mažą kainą. Prie to, Peoples nereikalauja didelių uždarbių ant radio, nes ne iš vien radio darome pirklybą. Šiuo žvilgsniu visi, kurie pirks radio šią savaitę Peoples Krautuvėse, sutaupins $56.00! Štai vienas pavyzdis:

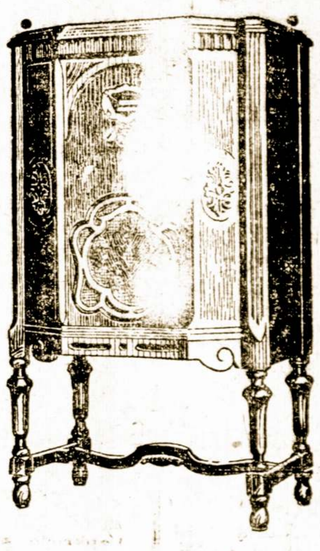

Šis naujas Zenith Radio 1931 metų mados 11 modelio, labai dailiame kabinete turintis visus vėliausius pagerinimus.

Jo tikra kaina be tubų yra **$155.00**
Šią savaitę duodame nuolaidos **$56.00**

Tamistom kaštuoja tik $99.00

Tai yra niekuomet negirdėta vertybė visoje Radio biznio istorijoje.

Taipgi tokią pat nuolaidą duodame už senus setus ant kombinacijos standard išdirbysčių radios perkant kaip tai: Brunswick, Majestic, Atwater Kent, Zenith, R.C.A. Radiolas ir Columbia.

Todel nepraleiskite šios progos, bet tuojaus pasinaudokite! Nes tikrai sakome, kad dabar turite geriausią progą įsigyti naują 1931 metų mados gerą radio iš atsakomingų krautuvių gaudami sau **$56.00** nuolaidos, tikrai kaipo Kalėdų dovaną nuo Peoples Krautuvių.

KRAUTUVĖS ATVIROS KAS VAKARĄ.

Lengvi išmokėjimai suteikiami visiems pagal norą ir išgalę

Dvi Didžiausios Lietuvių Krautuvės Chicagoje

4177-83 Archer Ave., Cor. Richmond St. Lafayette 3171

2536-40 W. 63rd St. Cor. Maplewood Av. Hemlock 8400

24tas Sezonas, "BIRUTE"

duoda

KONCERTA

Liet. Auditorijoj
PUNKTUALIAI 8 VAL. VAKARE.

Sekmadienyje, Gruodžio-December 14 d., 1930 m.

Dalyvauja Birutės choras su nauju vedėju M. Yozavitas ir solistė Valerija Bručienė, pasirodys pirmu kartu po studijų Europoje. Taipgi dalyvauja baritonas J. Rimkus ir kiti.

Po koncerto šokiai.

Kviečia — JUSŲ BIRUTĖ.

Chicagoje

Sandaros Koncertas

Programo rengimo komisijos atydai

Prašau visus programo rengimo komisijos narius, butent p-lės L. Gaižaitės, p. K. Katkevičienės, p.p. F. Platkausko ir Grišiaus susirinkti į "Sandaros" svet., trečiadieny, gruodžio 17 d., 8 val. vak. Turėsime sutvarkyti visą programą bei jo eigą. Dabar laikas tą darbą atlikti ir imtis darbo, nes netrukus sulauksim ir 15 vasario. Taigi dar kartą prašau visų į susirinkimą ir laiku.

—Alex Micevičius.

M. JOZAVITAS,

kuris sekmadienyje, Lietuvių Auditorijoje, Birutės koncerte pasirodys ne kaipo pijanistas, bet garsaus Birutės choro vedėjas. Visi susieis pamatyti, kaip jis populiariškas pijanistas prirengė chorą.

28——SANDARA

Birutės Koncertas

Taigi ateinantį sekmadienį Lietuvių Auditorijoje oficialiai Birutė atidaro savo sezoną. Nors iš eilės Birutė atidaro savo 24-tą sezoną, tačiaus niekuomet taip intensyviai nelaukė kaip dabar ir tai del kurių priežasčių.

Debiutantai.

Viena iš priežasčių, tai didžiuma laukia pasirodymo pirmu kart po pagrižimo iš Europos Valerijos Bručienės. Antra, tai Miko Yozavito pasirodymas chorvedžio rolėje ir surengimo šio programo. Trečia ir gal didžiausia priežastis, tai prasiplatino po visą Chicagą žinia paleista matyti žmogaus su labai blogais norais ir be jokio išauklėjimo butent "Birutei kryžių pastatė." Tas tai kiekvieną, kuris laukė per ilgus metus Birutės koncertus ateis, beabejo, persitikrinti.

Visi bukim ten.

Aš patariu kiekvienam Birutės vakarų lankytojui buti tame vakare. Kaip visuomet, Birutė mus patenkins savo dainomis. Jus išgirsit visą naują programą, naujus solistus ir choro dainas, o ypatingai priduokite energijos jaunam Birutės vedėjui M. Yozavitui.

—M. R.

Sandaros 25 Kuopos Vakarėlis

Pereito sekmadienio popiet ir vakare į Sandaros svet. susirinko tiek daug sandariečių, kad nebuvo kur ir stovėti. Mat Sandaros 25 kp. pakvietė mus visus į savo Bunco-Bridge poklyį kur laimėtojam buvo dalinamos dovanos, duodama užkandžiai ir jau vėliaus šokiai. Yra pavyzdinga ir malonu savo minčių žmonių tarpe taip gražiai socialiai laiką praleisti; vieni kalbasi, kiti šoka, treti žaidžia. Vienu žodžiu, visi turi ką veikti, tik stebėtina kodel iš tarpo "Nekaltų bernelių" burio ypatingai du nariai p.p. Vaišvila ir Digris nemanė, kad čia bus galima malonei laikas praleisti. Negerai vyrai.

—Tu ir Aš.

Am. Lietuvių Daktarų Dr-jos Nariams Žinotina

Šiuomi šaukiamas priešmetinis Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos susirinkimas, kuris atsibus penktadieny, gruodžio 26 d., š. m., 8:30 v. vak., Universal Clube," 814 West 33rd St.

Svarbiausi reikalai:

1. Rinkimas 1931 metams valdybos ir pastovių komisijų.
2. Pataisa ar papildymas Draugijos konstitucijos.
3. Sumokėjimas metinės duoklės ir tt.

Meldžiu nesivėluotis.

Dr. A. L. Graičunas,
sekretorius.

GAUTA IŠ LIETUVOS

Vincas M. Stulpinas, 3355 So. Halsted St., Chicago, Ill., praneša, kad, šiomis dienomis gauta iš Lietuvos, Klaipėdos krašto, skanus Minagai ir Strimelės. Yra ką tik atėję ir labai geros rųšies, todel kas mylite tas žuveles, dabar turėsite geros progos paragauti. Apart to Stulpinas užlaiko ir kitokių iš Lietuvos prekių, kaip tai Birutės saldainių, lašinių, dešrų, medaus, Trejų Devynerių iš Palangos, rusų mados arbatos ir labai puikių grybų-baravykų. **Reporteris.**

J. S. VITKUS NESVEIKAUJA

Šiomis dienomis p. J. S. Vitkus, Vilija Co. dalininkas pradėjo nesveikuoti. Tačiau padarius reikalingus treatmentus, nors dirbti ir negali, bet mano. kad pavojus gyvybei negęsia ir po kiek laiko galės pradėti darbuotis po senovei.

PEOPLES VALANDA PER RADIO

Kaip paprastai, taip ir pereitame pirmadieny, Peoples Furniture krautuvių rupesniu, buvo duota Lietuviškų dainu bei muzikos programas per radio. Peoples krautuvių vedėjai visuomet moka paruošti puikius programus ir kurie turi progų pasiklausyti, tai ištikrųjų yra jiems dėkingi. Žmogus sau sėdi namuose ir girdi-klausaisi gražios muzikos ir dainu.

Užtai Peoples Furniture krautės užsitarnauja didelės pagarbos ir lietuvių geros ir nuolatinės paramos jų bizniui.

Teko sužinoti, kad sekanti pirmadienio vakarą taip pat bus duodamas puikus programas iš stoties WHFC, nuo 7 iki 8 val vakare. Taipgi, kurie turite radio, nepraleiskite šios puikios progros nepasiklause.

— Rep.

Birutės Sezono Atidarymo Belaukiant

Rašo Nora

Ištikro admiruotinas yra Birutiečių atsidavimas vertingam darbui. Nuo pat pirmųjų savo darbuotės dienų Birutė, pasiryžus teikti estetiškai aukšto laipsnio meno niekuomet nenukrypo nuo to kurso ir, kaip metai sekė viens po kito, taip laipsniškai plėtojosi Birutės meniškas darbas, kuris patraukė žonių domę ir respektą.

Sekmadienį, gruodžio 14 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj Birutė atidarys savo dvidešimt ketvirtą muzikos sezoną su nauju vedėju, Miku Jozavitu, ir įvairiu, turtingu, su naujais kuriniais, programu, kurį pildys Birutė; p-ia Valerija Bručienė, soprano (bus jos pirmas pasirodymas po studijų ir sugrįžimo š Europos) ; p. S. Rimkus, baritonas, neseniai iš Detroito, daug žadąs talentas; įvairus pačios Birutės šeimynos nariai, kaip antai ponios Ona Biežienė, Julė Širvaitė-Gapšienė; panelė Vera Stradomskaitė, Vanda Micevičiutė, p. Jonas Sarsevičius, ir svečiai dalyvai, panelės Birutės Sarpaliutė, pianistė, Maria Griniutė, šokėja, ir p. Mikas Petrušėvičius, smuikininkas.

Programas žada buti labai įvairus, tiap kad kiekvienas atsilankęs ras sau malonų numerį. Be to, kad patys turėsime malonumo pasiklausyti musų meniškų jėgų, duosime dar moralės paramos savo menui plėtotis ir tai lietuvių kulturos įstaigai, BIRUTEI, kilti. Kitos tautos neateis mums į pagalbą, — tą darbą turime patys dirbti.

Vien Moterims Prolekcija

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" rengia prolekciją, sveikatos klausimu, vienoms moterims; mergaitės jaunesnės šešiolikos metų nebus įleidžiamos.

Prolekciją skaitys Dr. A. J. Bertašius, gruodžio 17 d., pradžia 8 val. vakare, Sandaros svet., 3236 So. Halsted St.

Gerbiamos ponios ir panelės, meldžiam atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes prolekcija kiekvienai mums atneša didelę naudą, ypatingai apie sveikatą, kaip ir nuo kokių ligų reikia apsisaugoti.

Po prolekcijos, galėsit duot klausimus Dr. A. J. Bertašiui — su mielu noru atsakinės į klausimus.

Kviečia **Komitetas.**

Eikim pas Savuosius

Artinas Kalėdos ir kiekvienas rengiasi pasipuošti bei papirkti saviškiams Kalėdų Dovanas. Universal šiušų krautuvės, 3265 So. Halsted St. savininkai turėdami gerą patyrimą šiame biznije, parupino didelį pasirinkimą naujausios mados vyrams, moterims ir vaikams šiušų, kad kiekvienas kostumeris butų pilnai patenkintu. Tokiu budu nėra abejonės, kad atsilankiusieji bus pilnai patenkinti, kurie tik turės su šia firmą.

A. F. CZESNA

Turkiškos, Rusiškos ir Sierinės Vanos, Elektriniai Treatmentai ir Masažai. Ultra Violet Ray.

Su musų naujausios mados įrankiais mes duodame penkioliką skirtingų treatmentų, kurie gelbsti daugelyj ligų, kaip **Lumbago, Rheumatizmo, Sciatica, Paralysis, ir t. t.**

Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 1 val. ryto.

Nedėliomis iki 2 val. po piet.

Antradieniais tik moterims.

1657 West 45th Street

Cor. So. Paulina St.

Tel. Boulevard 4552

Tel.: Virginia 2448

Archer Ave. Bird Store

Parduodame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šiltų Kraštų Žuvis. Stiklinius Žuvims Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.

John F. Kalkė, Savininkas.
4123 Archer Ave.,
CHICAGO, ILL.

Krautuvė Pardavimui

Taipgi tinkama mažom išdirbystėm. Gyvenami kambariai užpakalyj. Prieinama nuoma. Kreipkitės adresu.

2918 South Canal Street

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"

Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.

Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.

3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS
Kvietkininkas

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.

3316 S. Halsted St., Chicago

Phone Boulevard 7314

Tel. Yards 1829

DR G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Phone Yards 5423

J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai
Kepta Vištiena

750 W. 31st St.

Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS Sav.

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

GRABORIAI

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: **668 West 18th Street,**
Telephone Canal 6174
Skyrius: **3238 So. Halsted St.,**
Telephone Victory 4088

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av. Chicago

Phone Boulevard 5203

I. J. ZOLP
Graborius

Privatiškas Ambulansas. Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ir naktį

1646 West 46th Street
Chicago, Ill.

Tel. Commodore 1270

W. ADAMOVIČIA
LIETUVIS GRABORIUS
Pirmos Klasės Balsamuotojas ir Pigiausias Graborius visoj Chicagoj.
Patarnauja dieną ir naktį.

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 So. Halsted St. Chicago
Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

ADVOKATAI

A. A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiesty
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Corner Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 So. Ashland Ave. 2nd fl.
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

ADVOKATAI

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

John Kuchinskas
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telefonas Canal 2552
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0331—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Telefonas Grovehill 3262
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2433 W. Marquette Road
Ofiso Valandos
Nuo 9—12 val. ryto. Nuo 2—5 val. ir nuo 7—9 val. vakare.
Seredomis nuo 9—12 val. ryto.
Nedėliomis pagal sutartį.

Dr. J. J. Kowarskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St., Suite 3.
Phone Prospect 1028
Rez. 2359 So. Leavitt Street
Phone Canal 2330
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Nedėliomis **pagal sutartį**

A. L. Davidonis, M.D.
4910 S. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS—X-RAY
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį.
Telefonai:
Ofiso—Lafayette 5820
Namų—Grovehill 2940
4193 Archer Ave. Chicago, Ill.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Persikėlė į naują vietą po nr.
1545 West 47th Street
Šalia Depositorių banko, skersai nuo Peoples banko, arti
Ashland Avenue,
CHICAGO, ILL.

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas **3133 South Halsted Street**
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: **6504 South Artesian Avenue**
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antrad. ir šeštad. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Pullman 8484
DR. J. ETERNO
PHYSICIAN AND SURGEON
Office Hours: 8 to 9 A. M.
1 to 3; 6 to 8 P. M.
Sunday 9 to 11 A. M.
240 E. 115th St. Chicago, Ill.

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Stree
(arti Western Ave.)

Tel. Drexel 6323
Dr. S. Zmuidzinas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 Dorchester Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte ir nuo 6 iki 8 vakare.

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: **6640 S. Maplewood Ave.**
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisai:
4601 South Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Valandos: 6 iki 8 vakare
2423 West Marquette Road
Tel. Prospect 1930
Valandos: 2 iki 4 po pietų
Nedėliomis tik pagal sutartį.
Rezidencija:
6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Ofiso: Tel. Virginia 0036
Rez.: Tel. Van Buren 5858
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 Archer Ave., Chicago.
Val.: nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 v. ryto.

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave ir Damen Ave.
Val.: 1—3 v. po pietų ir 6—8 v. v.
Telephone Brunswick 4983
Namų Telef. Brunswick 0597
Ultra-violėtinė šviesa ir diathermia

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos:
nuo 1 iki 3 p. p. ir nuo 6 iki 8 v. v.
Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Stree

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
Valandos:
Nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, pašaukite telefonu
Phone Lafayette 0098